DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 50 SECOND-CLASS 341 Highland Blvd. Kaina
Gruodis - December 27, 1995 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y. Brooklyn, N.Y. 11207 $1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

-- **Lietuvos bankas** gruodžio 20 d. netikėtai sustabdė Lietuvos akcinio inovacinio banko veiklą. Lietuvos banko tikrintojai, spalio - lapkričio mėnesiais tikrindami LAIB veiklą, nustatė, kad LAIB yra nemokus - jo įsipareigojimai yra didesni už aktyvus. Banko veikla visiškai sustabdyta.

-- **Gruodžio 20-osios** naktį suimti "Litimpeks" banko vadovai - Gintautas Preidys ir Jonas Mackevičius. Juos suėmė ekonominių nusikaltimų policijos pareigūnai. Suėmimo priežastis LAIB ir "Litimpeks" bankų veiklos tyrimas. Vadovai kaltinami pinigų iššvaistymu. Minima 150 milijonų litų suma. Firmos pradėjo uždarinėti sąskaitas šiame banke. Gruodžio 21-osios naktį LAIB pastatas Vilniaus centre buvo apsuptas policijos. Policija grasino, kad šturmu bandys užimti banką, jei Artūras Balkevičius neprisistatys į policiją. LAIB vadovas Artūras Balkevičius iš ryto pats prisistatė į policiją. Jis kaltinamas turto iššvaistymu itin stambiu mastu. Minima 271 milijonų litų suma.

-- **Seimas** gruodžio 21 d. priėmė Indėlių privalomojo draudimo įstatymą. Šiuo įstatymu bus apdrausti tik indėliai litais. Už šį įstatymą balsavo 55 Seimo nariai, prieš 4 , 9 Seimo nariai susilaikė. Draudimo suma bus lygi indėlio dydžiui, tačiau nedidesnė nei 5000 litų (1250 USD).

-- **Seimo nariai** gruodžio 21 d. išklausė Lietuvos banko valdybos pirmininko Kazio Ratkevičiaus informacijos apie padėtį bankininkystėje. Centrinio banko vadovas atkreipė dėmesį, kad įstatymai neleidžia tinkamai vykdyti komercinių bankų priežiūros. Seimo narių nepatenkino teorinė banko valdybos pirmininko paskaita. Jie pasiūlė atsistatydinti Lietuvos banko valdybos pirmininkui. Kazys Ratkevičius sakė aptarsiąs šį klausimą su Prezidentu ir ministru pirmininku.

-- **Kauniečiams** architektams habilituotiems daktarams Vladui Stauskui, Jurgiui Bučui, Edvardui Rėpšui, daktarui profesoriui Pauliui Kavaliauskui, daktarui Sigitui Čereškevičiui, taip pat inžinieriui architektui Albertui Lamauskui įteikti JAV gyvenančio gamtosaugininko Valdo Adamkaus specialūs diplomai ir medaliai. Šie žmonės apdovanoti už darbus, kurie skirti Neringos miesto sutvarkymui, už nuopelnus gamtosaugai.

-- **Vidmantas Urbonas** iš Panevėžio dabar vadinamas geležiniu žmogumi. Jis penkiolikgubame ultratriatlone, kuris vyko Meksikoje buvo antras. Lietuvos prezidentas Vidmantui Urbonui įteikė Didžiojo Lietuvos kungaikščio Gedimino 4 - ojo laipsnio ordiną. Meksikoje Vidmantui Urbonui buvo įteikta metalinė actekų šaulio skulptūra su užrašu "Monterey N. L. Mexico. 15 Nov - 3 Dec" ir "Kawasaki" firmos dviratis. 110 USD kainuojantį dviratį Vidmantas Urbonas iškart pardavė už 50 USD, nes Šiauliuose, pasak jo, gaminami žymiai geresni dviračiai.

Ar amerikiečiai pasiruošę religiniam karui?

Vytautas Šeštokas

Amerikiečių pradinis kariuomenės dalinys, susidedantis iš 20,000 kareivių su įvairia ginkluote įžygiavo į Bosniją.

Visa karinė teritorija yra padalinta į tris dalis: amerikiečių, anglų ir prancūzų, gi visa okupacija vykdoma NATO vardu. Bendras tikslas - išgelbėti Bosniją, kurioje gyvena ir nori toliau egzistuoti Bosnijos musulmonai.

Jau anksčiau į ši kraštą iš Irano atvyko 200 gerai paruoštų "Revoliucinės Sargybos" dalinių. Šie daliniai yra didelė grėsmė amerikiečių kariuomenės saugumui, nes jie mokė Bosnijos musulmonus kovų taktikos.

Teheranas siunčia savo ginklus Bosnijos musulmonams. Ginklų jau yra jiems pristatyta daugiau kaip 5 tūkstančiai tonų. O amerikiečiai ir kitos valstybės Bosnijai įvedė ginklų embargo.

Paskutinėje Spaudos konferencijoje Amerikos Gynybos sekretorius William Perry pasitarime su Bosnijos ministeriu pirmininku H. Silajdzik pareiškė, kad 2,000 musulmonų savanorių, atvykusių iš kitų kraštų, bus patraukti iš karo lauko. Tačiau yra rimtas pagrindas tuo Bosnijos ministerio pirmininko pareiškimu netikėti, nes užsienio musulmonai kariai savo noru iš Bosnijos neišvyks. Tokių neoficialių musulmonų kareivių atvyko dar iš Saudo Arabijos, Egipto, Alžyro, Afganistano ir Pakistano, ir jie visi įsijungė į Bosnijos gynybą. Tuo tarpu Irano vyriausybė siunčia savo karius oficialiai, o tai teikia ir ekonominę paramą. Amerika tyli, nes nieko negali padaryti.

Šilti ir artimi santykiai tarp Irano ir Bosnijos buvo sustiprinti praeitą savaitę, ten nuvykus Irano užsienio reikalų ministrui Ali Akabar Velayati į Sarajevą, Bosnijos sostinę, pasitarimams su prezidentu Alija Izetbegovic. O Irano prezidentas Hasheini Rafsanjani pareiškė, kad visos musulmonų valstybės turi padėti kariškai Bosnijai.

Teheranas dabar ėmėsi iniciatyvos vadovauti ginklų pristatymui iš kitų musulmonų kraštų į Bosniją.

Iranui yra labai svarbi Bosnija. Savo kalbose šios valstybės pareigūnai pasmerkė Ameriką, kaip moraliai subankrutavusią valstybę, kuri nekreipia dėmesio į musulmonų mirtį.

Amerikiečių sluoksniuose šie veiksmai sukėlė baimę, kad Iranas sudarys problemų amerikiečių kariuomenei, esančiai Bosnijoje.

Iraniečių paruošti "Revoliucinės Sargybos" kariniai veiksmai prasidės, puolant Amerikos karius ar kariškus įrengimus. Jau dabar Irano žvalgybos daliniai labai aktyviai seka amerikiečių karinius judėjimus.

Bijomasi, kad jie neįvykdytų Beiruto tragedijos, kada 1983 m. Libane iraniečių revoliuciniai daliniai susprogdino 241 amerikiečių karį.

Tais pačiais metais jie susprogdino ir amerikiečių ambasadą, kurioje žuvo 74 žmonės. Iraniečių kariai, esantieji Bosnijoje, vykdo tiesioginį Teherano įsakymą.

Didžiausią klaidą padarė amerikiečiai, kurie priėmė Irano pasiūlymus, suteikiant Bosnijos musulmonams pilną kontrolę visai teritorijai. Dabar amerikiečių administracija sako, kad Iranas juos apgavo su ginklų pristatymu, tačiau jie užmerkė akis ir nereagavo, kada buvo laikas. Amerikos politiniai komentatoriai dabar daro prielaidas, kad neužteks nei 20,000 kariuomenės, nei vienerių metų baigti tokio pobūdžio karą."

Čia verta pažymėti, kad, vedant religinį karą, visuomet atsiranda fanatizmas. Su juo kovoti reikia kitokiomis priemonėmis ir veiksmais, kuriems amerikiečių kariuomenė dar nėra pasiruošusi. □

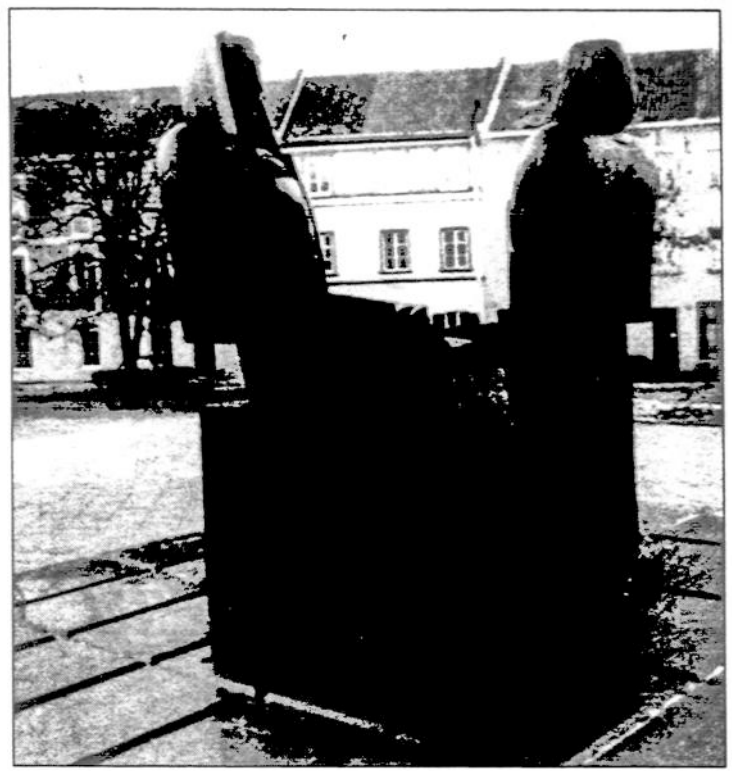

Vilniuje atidengtas paminklas Lazdynų Pelėdai.

Mažeikiuose mažėja labdara

Mažeikių savivaldybė paskelbė kalėdinę labdaros savaitę. Per laikraštį kreiptasi į turtingesnius Mažeikių žmones, tačiau atsiliepė tik "Ąžuolo" prekybos centro savininkas. Labdarą daugiausia neša kuklias pajamas gaunantys tarnautojai ir pensininkai. Didžiausia labdara - sunkvežimis malkų, kurį neprisistatęs žmogus pasisiūlė nuvežti vargstančiai šeimai. Savivaldybės atstovė geru žodžiu paminėjo Romą Marcinkevičių, dabar išvykusį į Ameriką. "Romar" firmos savininkas, pasak savivaldybės tarnautojos, yra labai dosnios širdies, visuomet padėdavo savivaldybei įgyvendinti labdaros projektus. Dabar Mažeikiuose gyvena dešimtkart turtingesnių žmonių negu Romas Marcinkevičius, tačiau labdara mažėja.

AGEP

Vilniaus Karo akademijoje būsimieji karininkai patenkinti maistu, kuris valstybei per dieną vienam kariūnui kainuoja 8 litus. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Plungės Rotary klubo nariai remia gabius vaikus

Plungės Rotary klubo nariai gavo Danijos kolegų pasiūlymą atsiųsti vieną moksleivį metams mokytis Danijoje. Jie nedvejodami išrinko Kulių mokyklos devintos klasės mokinį Kęstutį Pučkorių. Šis berniukas klubo narių pavasarį surengtame anglų kalbos mokėjimo konkurse buvo geriausias. Jis, beje, nori mokytis ir vokiečių bei ispanų kalbų. Po konkurso keturi moksleiviai, vienas iš jų Kęstutis Pučkorius, savaitę svečiavosi Danijoje. Rotary klubo prezidentas džiaugiasi galėdamas padėti vaikui, kuris iš visų mokykloje dėstomų dalykų turi aukščiausius balus - dešimtukus. Danijos Rotary klubas panašius pasiūlymus išsiuntė visiems 8 Lietuvos klubams. Jei bus pakviestas Kęstutis Pučkorius, 26 Plungės klubo nariai apmokės jo kelionę. Dešimt mėnesių moksleivis gyvens Danijos Rotary klubo narių šeimose. **AGEP**

Pirmoji "Texaco" degalinė Lietuvoje

Šalia Vilniaus prie kelio į Trakus norvegų naftos ir dujų bendrovė "Norsk Hydro" ir Amerikos naftos koncernas "Texaco" įkūrė daniškojo padalinio "Hydro Texaco" degalinę. Tai didžiausia pagal plotą - 88 arai - degalinė Lietuvoje. Čia prekiaujama 4 markių benzinu, dyzeliniu kuru bei "Texaco" tepalais. Degalinė kainavo 1.5 mln. USD. Čia įrengta kavinė, parduotuvė, teikiamos smulkios automobilių priežiūros paslaugos. Degalinėje yra 8 kolonėlės ir dirba 9 žmonės. Šalia degalinės numatoma įrengti didelį automobilių remonto centrą, kuriame būtų aptarnaujami "Mercedes - Benz" automobiliai. Degalinę statė Lietuvos bendrovė "Rasmitas", kuriai vadovauja daugkartinis Lietuvos automobilių ralio čempionas Eugenijus Tumalevičius. Gautą degalinėje pelną, kurio tikimasi po 5 - 7 metų, dalysis "Hydro Texaco" ir "Rasmitas". Degalinėje bus parduodamas "Mažeikių naftos" ir Suomijos koncerno "Neste" kuras.

Pasak "Texaco" atstovo Lietuvoje, koncerno planai Lietuvoje dideli. Baltijos valstybėse numatyta įrengti 20 degalinių, Lenkijoje - 100. Daug Lietuvos bendrovių siūlo "Texaco" koncernui statyti degalines. Koncernas renkasi tas bendroves, kurios siūlo palankiausias sąlygas ir turi žemės sklypus.

AGEP

Apie Baltijos valstybių gynybos sąjungą

Baltijos Asamblėjos sesijoje nutarta bendradarbiauti gynybos srityje ir įkurti trijų valstybių gynybos sąjungą. Šį sumanymą Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis pavadino geru. Tačiau jis mano, kad šiuo metu apie tai galvoti nedera. Latvijoje dabar nestabili politinė padėtis, o Estijoje - gynybos struktūrų padėtis. Kazys Bobelis mano, kad pirma reikia nustatyti Baltijos jūros ekonomines zonas bei išspręsti vidaus problemas, o tik po to vienytis į sąjungą. Buvęs užsienio reikalų ministras krikščionis demokratas Algirdas Saudargas mano, kad negalima kurti atskiros Baltijos valstybių gynybinės sąjungos, ji gali būti suprasta kaip alternatyva NATO. Be to, pasak Algirdo Saudargo, neverta skubėti, nes Baltijos valstybės ne visuomet būna solidarios. Oficialus Rusijos URM atstovas pareiškė, kad pastaruoju metu beveik kiekvienam Baltijos Asamblėjos dokumentui būdingas neslepiamas priešiškumas Rusijai. Pasak Rusijos atstovo, kaip visuomet pirmuoju smuiku groja Estijos prezidentas. **AGEP**

Prezidentui pasiūlius, Seimas padidino pensijas

Prezidentas pasiūlė ir Seimas nutarė 2 kartus padidinti 1991 metų sausio 13 - ąją žuvusiųjų našlių ir našlaičių pensijas. Apie 60 žmonių, įsigaliojus įstatymui, gaus 180 litų (45 USD) pensijas. Tačiau našlės, kurios sukurs naują šeimą, šios pensijos neteks. Pasak Prezidento patarėjos, antrą kartą ištekėjusios žuvusiųjų našlės, "tam tikra prasme išduoda žuvusiųjų atminimą".

Seimas patvirtino Prezidento dekretą, kuriuo numatoma kasmet skirti 35 I laipsnio ir 90 II laipsnio valstybines pensijas. Iki šiol buvo skiriama 15 I ir 30 II laipsnio pensijų. Už šią pataisą balsavo daugiausia LDDP nariai. I laipsnio pensiją - 90 USD - šiuo metu gauna 164 asmenys, II - 45 USD - 1589 asmenys.

Prezidentas savo dekretu pateikė Seimui svarstyti Lietuvos banko valdytojo atlyginimą. Prezidentas siūlo banko valdytojui mokėti 6500 litų (1625 USD) atlyginimą. Seimo narys Julius Veselka siūlė banko valdytojui mokėti apie 2000 litų atlyginimą, nes dabartinis Lietuvos banko valdytojas Kazys Ratkevičius neatlieka savo pareigų. Prezidento pasiūlymą rėmė LDDP frakcijos nariai.Lietuvos banko valdytojo atlyginimo svarstymas atidėtas. **AGEP**

Biržų audėjai naudoja australietišką žaliavą

Dar neseniai buvusi ties bankroto riba akcinė bendrovė "Juodupės "Nemunas" savo audinius jau eksportuoja į JAV, Angliją, Vokietiją, Portugaliją, po truputį grąžina skolas. Per mėnesį bendrovėje išaudžiama 20 tūkst. m Lietuvoje madingų audinių. JAV firmos "Gabriella" užsakymu bus audžiami audiniai, kuriuose yra daugiau lino pluošto. Europos firmos užsako vilnonius audinius su 10 % sintetinio pluošto. Bendrovė pradeda naudoti žaliavą, kurią gauna iš Australijos ir Naujosios Zelandijos. Vilna, kuri gaunama iš šių šalių yra geresnė ir šiek tiek pigesnė už rusišką, be to, už ją galima atsiskaityti po 4 - 5 mėnesių. **AGEP**

Taip atrodė pirmasis "Vyčio" numeris.

Lietuvos Vyčių leidiniui - 80 metų

Dalia Bulvičiūtė

Leonardo Šimučio knyga "Lietuvą aplankius" išleido Lietuviškos Knygos klubas, Chicago, IL. Leidėjai Zita ir Leonardas Šimučiai. Tai ilgamečio "Draugo" redaktoriaus Leonardo Šimučio, vykusio į pirmąjį Pasaulio lietuvių kongresą Kaune 1935 m., įspūdžiai ne tik iš kelionės, bet ir iš paties kongreso bei kitų tuometinių įvykių Lietuvoje ir Amerikoje. Tarp kitko, joje dr. Aleksandras Račkus aprašo Lietuvos Vyčių organo pradžią - "Atsiminimų pluoštelis. Tai ką aš žinau apie Leonardą Šimutį". Tad ypatingai įdomu šiais metais nes taip pat kaip ir "Darbininkas", "Vytis" švenčia savo 80-jį jubiliejų.

Pateikiame dr. A. Račkaus atsiminimų žiupsnelį apie "Vytis" žurnalo gimimą.

- o -

Pirmą sykį su p. Leonardu Šimučiu susipažinau Chicagoje 1915 m. liepos 2 d., Lietuvos Vyčių III kongrese. Čia vyčiai nutarė leisti savo dvisavaitinį žurnalą "Vytis". Šioji švariausiojo elemento organizacija, sutelkusi per 3000 jaunuolių, juto reikalą turėti savąjį laikraštį. Mane išrinko pirmuoju redaktoriumi, Kazį Pakštą ir Anicetą Linkų pagalbininkais, o Leonardą Šimutį administratoriumi. Posėdžiui pasibaigus, prisigretina prie manęs į liūtuką panašus, su puškiniška šukuosena jaunas vaikinas. Tiesia man ranką ir sako:

- Sveikinu! Na tai ką, pone redaktoriau, dirbsime?...

Nukaitau ir sakau:

- Dirbsim.

"Aleksandryno Vienuolynas"

Po to trys be palerinų kavalieriai: Pakštas, Račkus ir Šimutis vieną šeštadienio vakarėlį (1915-IX) atsiradome pas simpatingą muzikos profesorių ir Vyčių 4-tos kuopos vadą Aleksandrą Aleksandravičių. (Vyčių himno kompozitorių - D. B.) To vaišingo vyčio salone aptarėme, kaip, kur ir kada "Vytį" kepti. Reikėjo nedelsiant veikti, nes vyčiai nerimavo, o priešininkai šaipėsi. Gan greit Leonardas surado "Vyčio" raštinei antrame aukšte dviejų kambarių patalpas (731 W. 18th St.), prie pat Dievo Apvaizdos bažnyčios. Vieta ideali, nuoma nebrangi - tik $5.00 mėnesiui. Atrodė, kad namo savininkas p. Rašinskis, kieno nors paveiktas, vyčiams simpatizavo. Džiaugėmės. Tuoj redaktoriai ir administratorius susikraustėme laikraštį redaguoti ir čia pat gyventi. Paskui lange buvo iškabinta stiklinė iškaba su lietuvišku užrašu "VYTIS - Jaunimo laikraštis". Ant durų taip pat. Kambaryje buvo pastatytas rašomasis stalas ir trys kėdės. Čia buvo kažkieno paliktas didelis misinginis "spitūnas". O daugiau nieko. Vai tas blizgantis indas, kuris iš Pakšto bent pusmečiui vegetarijoną padarė, ir apie Ilekio genialią kulinariją visokių anekdotų sukūrė...

Antrame didesniame kambaryje stovėjo Pakšto didokas lagaminas su knygomis ir kitokiais daikteliais, o už to lagamino buvo užkišti Račkaus ir Šimučio čemodanėliai su studentišku turteliu, ir daugiau nieko. O kambario tuštumoje ant sienos kryžius kabojo. Iš pradžių lovelių neturėjome, miegojome tiesiai ant grindų, laikraščių pasitiesę. Užsiklodavome paltais. Pripratome, ir buvo gerai. Tik po keletos mėnesių kiekvienas sau susipirkome po geležinę sulankstomą lovelę. Išmiegoję, kas rytmetį loveles sulankstę, visas sustumdavome į vieną vietą, ant viršaus užtiesdavome staltiesę ir knygomis apkraudavome, ir mūsų lovelės atrodydavo kaip stalas. Ugi ir pirmas įžanginis raštas "Vyčio" pirmajam numeriui buvo parašytas ant to paties stalo.

Vos tik susikrausčius, vieną rytmetėlį Pakštas, atsikėlęs smarkiai šnypšdamas ir garsiai krenksėdamas, su kažkokiu muilu dantis zulina, putų kamuoliai iš burnos veržiasi. Kazio tokia man nepaprasta muzika mane išbudino, bet vis dar ant grindų drybsau. Girdžiu lyg kas tai į duris keistoku ritmu barabanija. Pamaniau, gal Kazys taip savotiškai mankštinasi, bet ne. Kazys su odolio skiediniu sau burną skalauja ir spjauna, o paskui užvertęs galvą visokiais tonais gargaliuoja ir nieko negirdi. Pagaliau išgirdau už durų lyg pažįstamą balsą: "Icliai! Jei dar gyvi esate, įsileiskite. Nebijokit, čia aš, saviškis".

Pašokau nuo grindų, atidariau duris, nagi stovi išsipuošęs su žvilgančiais plaukais prof. Aleksandravičius. Vidun įprašytas, mato Šimutį vienmarškinį, be pagalvės ant grindų begulintį; mato ir Pakštą be kelnių, muilo putas ant barzdos bebraukantį, su "žiltu" barzdą skutantį; Račkų taipgi mato vienmarškinį, dar kojas į kelnes sukišti nespėjusį. Suprunkštė kavalierius Aleksis - Aleksandravičius, ir kad pradės kvatodamas dzūkiškai iš mūsų šaipytis, esą:

- Ar tai čia "Vyčio" redzibacija? Na, panie bracia, čia jau tik neredzibacija, o bekelnių vienuolynas! Nagi jūs pakūtninkai, kelkitės ir marš pas mane arbatukės išgerti.

Pakštas nesupyko, tik seilę nurijęs pasakė.

- Taigi mat, pilvas filosofijai retokai nusilenkia, o filosofija pilvui beveik visada...

Tolimesnio raginimo nereikėjo. Visi trys pas gerąjį Aleksį jau trapias bandutes valgėm ir skanią arbatą gėrėme. Kad toks incidentas būtų taip ir pasibaigęs. Kur tau! Ugi Aleksis kai kurioms panelėms apie jo pramanytus 'pakūtnikus" papasakojo. Kažkas mūsų "Vyčio" įstaigėlę juokais 'Aleksandryno vienuolynu" pavadino.

Na ir pleškėjo Chicagoje paskalos apie naują "Aleksandryno vienuolyną", kur jauni vyčiai zokoninkai - Pakštas, Račkus ir Šimutis - ant plikų grindų miega, pusbadžiai gyvena, į universitetus eina ir katalikiškam jaunimui naują laikraštį leidžia. Tai tokia buvo "Aleksandryno vienuolyno" genezė prieš 50 metų.

Nesuvytęs "Vytis"...

1915 m. spalio 21 d. vieni lietuviai su pavydu, kiti be pavydo pirmąjį katalikų jaunuolių žurnaliuko numerį vardu "Vytis" išvydo. Jis iliustruotas, plonas, bet nesuvytęs, tiktai 28 puslapių, iskaitant spalvotus, bet sklidinai užpildytus viršelius. Viršelį puošė anierns laikams reikšmingas, optimistiškas, pranašingas ir meniškai idomus piešinys. Tai buvo kūrinys dailininko Isidoriaus Ilekio, studijavusio Chicagos Meno institute. Jis irgi buvo mūsų "Aleksandryno vienuolyno" pakūtninkas - nuostabiai tvarkingas, pakantus, visada švarutėlis, linksmas, pastabus ir sumanus - jis sugebėdavo net kelnes be lygintuvo puikiausiai išlyginti... Ilkį visi mėgo, mėgo jo sąmojį.

Pirmojo "Vyčio" numerio turinys buvo truputį rimtas ir truputį svajingas. O visiems labiausiai patiko L. Šilelio (Šimučio) parašytoji daina "Meilė". Iš pradžių visur lietuvių parengimuose tą "Meilę" deklamuodavo, mat žodžiai publiką žavėjo, jaudindavo. Paskui prof. Aleksis - Aleksandravičius tai "Meilei" sukomponavo gražutę melodiją, o knygų leidėjas Tananevičius ją meniškai (su Ilekio puikia vinjete) dideliu tiražu išleido. Tada, kur tik eidavai, ar salėse, ar namuose vis girdėjai tąją "Meilės" dainą: "Kas rymo prie lango nakties tylumoj? Kas ašaras lieja karčiąsias, Kas trokšta išgirsti kur nors tolumoj lakštingalos giesmes graudžiąsias"? ir t. t.

Betvarkant "Vyčio" pirmajam numeriui medžiagą, bededant į formas p. Šimučio net du eilėraščius - "Į Darbą", "Meilę" ir jo intriguojančią scenai komediją "Kūmutes" bei kitus raštus, pagalvojau sau:

- Ne man, vaikine, o tik tau, talentingasai Leonardai, redaktorium būti.

Taip ir atsitiko. Šiandien aš tik medicinos daktaras, ligonių gyvybę stengiuosi išsaugoti; o L. Šimutis didis redaktorius visos lietuvių tautos gyvybę gelbsti.

"Vytis" gimė tuo metu, kai Didysis pasaulinis karas siaubė Lietuvą. "Vytis" anuomet buvo reikalingas energingiems jauniems patriotams telkti, kad Lietuvą gelbėtų. Lietuvoje anuomet jau Vokietijos kaizerio kariuomenė viešpatavo ir gyventojus baisiai engė. O Amerika dar neutrali buvo, tad lietuviams buvo galima per Kopenhagą, per Stokholmą, per Šveicariją gauti šiokių tokių žinių apie Lietuvos gyventojų vargus. Žinios būdavo graudžios. "Vytyje" beveik kiekviename numeryje buvo rašoma:

"GELBĖKIME TĖVYNĘ, Lietuva žūsta! Mūsų nelaimingi tėveliai, broliukai, sesutės ir draugai kenčia badą bei šaltį... Tėvynė šaukiasi! Vyčiai, nebūkime kurčiais Jos balsui"!

Ir vyčiai šauniai dirbo, Lietuvą gelbėjo. Toks L. Šimutis mokėjo jaunimą talkon suburti.

("Aplankant Lietuvą", psl. 158 - 165)

-o-

Iki šiol "Vytį" redagavo 22 vyrai ir 12 moterų. Tarp jų: Matas Zujus, Kazys Pakštas, Antanas Vaičiulaitis, Juozas Leimonas ir Loreta Stukienė. Dabartinė redaktorė yra Marytė Abbott.

Linkime "Vyčiui" sulaukti 100 metų, dirbant Dievui ir Tėvynei. □

PSICHOLOGĖ NIJOLĖ KUDIRKA, Ph.D.: pagalba sprendžiant asmenines, darbo ir šeimos problemas. Jei depresija, nerimastis ar nervinė įtampa kankina Jus ir kenkia Jūsų gyvenimo sėkmei, Jūs galite tą padėtį pakeisti. Konsultacijos su profesionale psichologijos daktare, kuri turi 20 metų patirtį, Jums padės. Kalba lietuviškai. Prieinamos kainos. Privatus kabinetas Manhattano centre. Tel. (212) 254-2150.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščioniška DEMOKRATIJĄ
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.
-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.
Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

†
KVEČAS
JONAS
1933 † 1976

Stambiausioms bendrovėms atidėti mokesčiai

Lietuvos Vyriausybė 60 - čiai stambių Lietuvos įmonių atidėjo mokesčių į biudžetą mokėjimą nuo 1 iki 4 metų. Iki 2000 metų mokesčių mokėjimas atidėtas "Mažeikių naftai', Ignalinos atominei elektrinei, Panevėžio akcinei bedrovei "Nuklonas", akcinei bendrovei batų fabrikui - "Vilniaus Viktorija", akcinei bendrovei "Jonavos baldai". Įmonių sąrašą pateikė 5 ministerijos. Iki 2000 metų nuo mokesčių į biudžetą atleista akcinė bendrovė "Jonavos baldai". Kontrolinis šios bendrovės akcijų paketas priklauso korporacijai "Lietverslas", įkurtai "Tauro" banko prezidento Genadijaus Konopliovo.

Šiam bankui rugpjūčio mėnesį Vyriausybė pavedė skirstyti didžiausią per Lietuvos bankų istoriją paskolą iš užsienio - 17 mln. EKU Europos Sąjungos kreditą. **AGEP**

-- **Gruodžio 18 d. Vilniuje** pasibaigė penktasis Lietuvos demokratų partijos suvažiavimas. LDP atsakingojo sekretoriaus Seimo nario V. Petrausko nuomone, artėjančiuose Seimo rinkimuose LDP turi gyvybinį užduotį, kad kairiosios jėgos negautų 51% parlamento mandatų. Pasak Demokratų partijos frakcijos Seime seniūno, LDP tarybos pirmininko S. Pečeliūno, pagrindinis demokratų uždavinys yra išsaugoti Lietuvoje daugpartinę sistemą, nes vienpartinė sistema yra labai pavojinga.

-- **Lietuvos Prezidentas** Algirdas Brazauskas pareiškė, kad vieno iš bendrovės "Luokė" vadovų Vidmanto Kudarausko teiginiai "Respublikos " dienraštyje, neva jis davė kyšį Prezidentui ar jo aplinkos žmonėms, yra "grubus šmeižtas".

Vilniuje, būsimosios Prezidentūros kieme atkastos senojo Vilniaus amatininkų dirbtuvės.
Viktoro Kapočiaus nuotrauka

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA
- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLASTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year $30.00. Single copy $1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— *Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA* —

Laikas ir mūsų įpročiai

Laikas bėga nenumaldomai. Negali jo nei sulaikyti, nei paskubinti. Tačiau galime valandėlei stabtelėti ir susimąstyti: baigiasi senieji metai ir prasideda nauji. Apžvelgiame bei permąstome per metus atliktus darbus, svajojame apie būsimuosius. Tą pasikeitimą išgyvename kaip pradžią kažko naujo, nors greitai vėl pastebėsime, kad viskas slenka sena vaga.

Laiko slinktis nieko nekeičia, jei nekinta mūsų gyvenimas. Nauji metai tik duoda progą pamąstyti - mūsų gyvenimas geras ar taisytinas. Tuo būdu atsiranda vadinamos "rezoliucijos" arba pasiryžimai ką nors gerinti, siekti ir daryti, kas ligi tol nebuvo daryta arba prastai daroma. Tačiau tokiems pasiryžimams skersai kelio stoja viena kliūtis - senųjų metų palikti įpročiai.

Senu papratimu gyvename taip, kaip esame įpratę metų metais. Tai vadiname savo būdu, charakteriu, elgsena. Senieji romėnai tai vadino antrąja prigimtimi.

Jei įpročiai geri ir teigiami, jie mūsų gyvenimą lengvina; jei prasti ir neigiami - sunkina.

Sakysime, darbščiam bet kokį darbą bus lengviau atlikti, negu tingiam. Taupiam bus lengviau išsiversti ir su mažesniu uždarbiu, negu išlaidžiam su dideliu. Antrieji gali daryti labai tvirtas "rezoliucijas", bet jų pasiryžimai subliukš jau pirmosiomis naujų metų dienomis. Reikės labai tvirtos valios, kad laikas duotų tai, ko iš jo norima.

Nusiminimui vis dėlto neturėtų likti vietos, nors ir jaustume kietus savo įpročių, kuriais norime nusikratyti, varžtus. Kol mūsų gyvenimo laikrodis nesustojo, turime ryžtis pradėti iš naujo. Tai yra viena iš brangiausių mums duotų galimybių.

Dar labai senais laikais indai žinojo ir sakė, kad "laikas iš seno daro nauja". Daro, be abejo, paties žmogaus pastangomis. Niekada nėra vėlu ryžtis valdytis, būti kantriam ir taikiam, atsižvelgti į kitų reikalus ir savo tautos, o ne tiktai į savo paties.

Lietuviams būtų labai žalinga, jei vienas įprotis vis daugiau įsišaknytų. Iš praeities žinome, kad lietuvių tauta nėra mėgusi per daug svaigintis. Girtavimas vis plačiau paplisdavo kaip okupacijos padarinys.

Kas dabar labai duria širdin - tai pagausėjęs lietuvių svaiginimasis ir šiame laisvame krašte. Beveik nepasitaiko tokio vakaro ar pobūvio, kad rengėjai nesigarsintų, jog bus ir "bufetas su gėrimais". Jei naujiems metams reikia ypatingos "rezoliucijos", tai pirmiausia pasiryžimo būti blaiviems ir nevilioti kitų "tauriais gėrimais".

Nauji metai dar vieną dalyką primena. Laiko negalima sulaikyti nei paskubinti, bet įmanoma jį taupyti ir įprasminti. Taupome kiekvienas, kai neleidžiame jo veltui, ir taupome visi, kai būname punktualūs vakaruose bei susirinkimuose ir santūrūs kalbėdami. Laikas gi įprasminamas tada, kai juntama savo gyvenimo prasmė ir galutinis tikslas. Laikas yra kelionė į tą tikslą, o nauji metai - dar vienas žingsnis. Jei ne paskutinis.

Linksmų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems "Darbininko" skaitytojams ir bičiuliams!

Paminklinė Prisikėlimo bažnyčia - visos Lietuvių Tautos dvasinio atgimimo ir vienybės simbolis. Prisidėkime prie jos atstatymo!

Prisikėlimo bažnyčia Kaune.

Lietuvos žmonės 1934 m. pradėjo Kaune statyti Kristaus Prisikėlimo bažnyčią, kaip padėką Viešpačiui Dievui už atgautą po šimtmečio priespaudos laisvę ir Nepriklausomybę, mūsų Tautos dvasinio atgimimo ir vienybės simbolį. Bažnyčios statybą nutraukė sovietinė okupacija 1940 m., kai jau buvo pradėti vidaus įrengimo darbai.

Pokario metais šiame pastate įsikūrė Kauno radijo gamykla. Pritaikant statinį gamybinėms reikmėms, jis buvo labai sužalotas, o netinkamai eksploatuojant atsirado jo suirimo pavojus. Virš Kauno iškilęs suluošintas ir apleistas šventovės bokštas, simbolizuojantis lietuvių tautos laisvės troškimą, tarsi šaukėsi pagalbos...

Kai 1988 m. sušvito laisvės viltis, Lietuvos visuomenei reikalaujant, 1990 m. pradžioje Lietuvos Aukščiausioji taryba įpareigojo "Bangos" gamyklą atstatyti pastatą iki pirmykščio būvio ir sutartais etapais ligi 1993 metų pabaigos perduoti jį šios bažnyčios Atstatymo komitetui.

1990 m. pradėtus darbus iš pradžių finansavo "Bangos" gamykla, vėliau iš dalies valstybė, bet jau 1993 m. antroje pusėje dėl lėšų stygiaus darbai sustojo. Todėl Atstatymo komitetas, matydamas, kad dėl kiaurų stogų, lietaus vandens blogo nuotekio ir patalpų nesandarumų gali niekais nueiti jau atliktas įdirbis, ryžosi tęsti būtiniausius darbus už visuomenės suaukotas lėšas, kurių užteko tik ligi 1995 m. pavasario. Tuo tarpu norint atlikti būtiniausius darbus, kad būtų sustabdytas tolimesnis pastato irimas, sutvarkyti šoniniai laiptai ir įrengta Nepriklausomybės koplyčia, kurioje būtų galima aukoti šv. Mišias, reikėtų bent 1,8 mln. Lt.

Atstatymo komitetas 1995 m. kovo 14 d. raštu kreipėsi į Prezidentą prašydamas Lietuvos vadovybės paramos, tačiau lėšos 1995 metams nebuvo paskirtos. Taigi iškilo reali grėsmė, kad bus ne vien sustabdyti šventovės atstatymo darbai, bet ir neišsaugota tai, kas jau atstatyta. Todėl pakartotinai kreipiamės į Lietuvos Prezidentą, Vyriausybę, Seimo narius, savivaldybes, bankus, verslininkus, Pasaulio lietuvių bendrijas ir visus Lietuvos žmones prisidėti, kas kiek galite, kad Paminklinė Prisikėlimo bažnyčia, šis visos Lietuvos žmonių dvasinio atgimimo ir vienybės simbolis taptų realybe, kuo greičiau pradėtų šviesti dangiška neblėstančia palaimos šviesa ir apsaugotų Lietuvą nuo negandų ateityje.

Paminklinės Prisikėlimo bažnyčios Atstatymo komiteto Lietuvos valstybinio komercinio banko Kauno skyriuje sąskaitos Nr. 4700440, Valiutinė sąskaitos Nr. 7000707004, kodas - 260101568.

Mieli Lietuvos žmonės, pasitikdami Kristaus atėjimo į mūsų žemę dviejų tūkstančių metų sukaktį, sutelkime jėgas ir ryžtą, atstatykime visos Lietuvos šventovę. Šį garbingą uždavinį pajėgsime atlikti tik visi kartu.

Kiekvieną mėnesio pirmą sekmadienį 12 val. dabartinėje Prisikėlimo bažnyčioje (Aukštaičių g. 4) aukojamos padėkos šv. Mišios už geradarius ir aukotojus. Apie vykdomų bažnyčios atstatymo darbų eigą Lietuvos visuomenė pastoviai bus informuojama.

"Cartier" gaminiai Vilniuje

Vilniaus salonas "KristiAna" prieš porą metų buvo pirmasis prabangos požymis Gedimino prospekte. Dabar, ypač Kalėdų laikotarpyje, pagrindinė Vilniaus gatvė vis labiau panašėja į vakarietiškas prekybines gatves. "KristiAna" prekiauja 26 rūšių garsiausių pasaulio firmų kvepalais, aksesuarais ir juvelyriniais dirbiniais. Prieš savaitę čia pradėta prekiauti prabangios prancūzų firmos "Cartier" dirbiniais. Ant tradicinių "Cartier" burgundiško vyno ir aukso spalvos prekystalių žvilga žiebtuvėliai, kainuojantys apie 500 USD, rašikliai už 250 - 500 USD, juvelyriniai dirbiniai už 625 - 1125 USD, odos dirbiniai už 125 - 1250 USD, skarelės už 250 USD ir naujausio dizaino laikrodžiai už 1000 - 50000 USD. "Cartier" firmos gaminiai skirti ne masiniam pirkėjui, tačiau "KristiAnos" savininkas Benas Gudelis iš New Yorko sako, kad niekam neuždrausta ateiti į parduotuvę ir pažiūrėti, ką gamina viena garsiausių pasaulio firmų. **AGEP**

-- **Nuo gruodžio 4 dienos** Lietuvoje 2 - 2.5 karto padaugėjo sergančių gripu ir kitomis peršalimo ligomis. 40 % visų sergančiųjų yra vaikai iki 7 metų amžiaus. Daugiausia sergančių yra Panevėžyje - iš 10 tūkst. gyventojų serga 153, Vilniuje - 116. Gydytojai mano, kad Lietuvoje siaučia A tipo virusas, kaip ir daugelyje Europos šalių. Rusijoje ir Baltarusijoje gripo epidemija jau praeina, tačiau Lenkijoje per dvi paskutines lapkričio savaites susirgo beveik 26 tūkst. žmonių. Lietuvoje jau neleidžiama lankyti ligonių ligoninėse. Veiksmingiausias būdas apsisaugoti nuo gripo yra skiepai. Šiuo metu laukiama labdaros siuntos iš JAV - 40 tūkst. dozių vakcinos nuo gripo. **AGEP**

-- **Zarasų krašte** daugėja bedarbių. Nedarbo lygis čia yra 8.8 %, tuo tarpu visoje Lietuvoje - 5.9 %. Zarasų krašte bene geriausiai grąžinama žemė savininkams. Ją atgavo 2008 piliečiai. Už dirbamosios žemės hektarą žemdirbiams mokama 20 USD dotacija. Rajone liko 17 žemės ūkio bendrovių, kurios valdo 25 % dirbamosios žemės. Kita dalis priklauso 2800 ūkininkų ir 2 - 3 ha savininkams. 15 Zarasų ūkininkų lankėsi Danijoje, kur sėmėsi žinių apie agroturizmą. Zarasų krašte buvo apsistoję anglai bei danai. Jie liko patenkinti atostogomis. Užsieniečius priima 6 šeimos. Vienos didžiausių Zarasų kavinių administratorius skundėsi, kad nepavyksta privilioti lankytojų net surengus picų pobūvį su įvairiais konkursais. Pasak jo, kavinės dienos apyvarta - 25 USD. Prieš metus į kavinę užeidavo daugiau žmonių. **AGEP**

Tryškių parapijai greit 400 metų

Prieš pusmetį Telšių vyskupijos Tryškių parapijos klebonu paskirtas 26 metų kunigas Stasys Šlepavičius. Jis pasiryžęs kapitaliai suremontuoti medinę Šv. Trejybės bažnyčią ir varpinę, kurios kartu su šventoriaus tvora ir vartais yra architektūros paminklai. Po dviejų metų Tryškių parapija minės 400 metų sukaktį. Bažnyčios sutvarkymui reikia 125 tūkst. USD. Tryškių klebonas tikisi turtingų iš Tryškių kilusių žmonių paramos. Ūkiškai remontuojant užtektų ir suaukotų pinigų. Tačiau varpinei restauruoti reikia specialistų pagalbos. Atstatyti autentišką varpinės apačią bei perdengti skiedromis stogą kainuotų 20 tūkst. USD. Už nedidelį atlyginimą bažnyčios altorių ir pulfitą restauravo Tryškių tautodailininkas. Zakristijos komodą tautodailininkas restauravo dovanai. **AGEP**

Žmogus - judanti kryžkelė

Prof. prel. Antanas Rubšys

19

Sultonas Ahmetas juos patenkino, padėdamas pastatyti septintą mineratą Kaabos šventovei. Mečetę supa daugybė paminklų iš ankstesnių Stambulo istorijos laikotarpių, o jos siluetas yra įžymi dalis, žiūrint iš jūros pusės, pasakiškojo Stambulo vaizdo.

Mečetės vidus yra didžiulė vientisa erdvė. Pagrindinis kupolas ir keturi sferiniai puskupolai remiasi ant arkų ir ant keturių masyvių šulų. Pagrindinio kupolo skerspjūvis yra 23,50 m. Tikrai didinga Allos (Alacho) šventovė! Mečetės grindys, pagal arabų paprotį, išklotos tikinčiųjų dovanotais kilimais. Šiaip jokių puošmenų. Tik sienoje priešais didžiąsias duris mihrabas - maldos nuoroda į Kaabą Mekoje ir mimbar'as - sakykla, padirbta iš balto marmuro. Dešinėje nuo mihrabo - Sultono ložė, į kurią sultonas galėdavo atjoti ir melstis raitas.

Islamas buvo ir yra veržli religija. Jų supratimu Alla įsako žmogui nebūti laiko auka, bet būti istorijos kūrėju. Jų "jihad"'as - "pastangos" įgyvendinti Allos Koraną ir nūdien drebina ne tik krikščionis, bet ir pačius musulmonus.

Mečetėje užsibūnu. Jau vėlyva popietė. Saulės spinduliai pro langų gausybę - jų net 260 - kyla aukštyn rytine siena. Nepaisant daugelio turistų, mečetės viduje vyrauja tyla. Vienas musulmonas, - matyt iš Vakarų, - nusiveda savo žmoną prie mihrab'o. Mečetės darbuotojas jį bara ir liepia vesti žmoną į "bobinčių".

Gegužės 20-oji

Šiandien turkams didelė šventė: 1453 m. gegužės 29 d. turkai užėmė Konstantinopolį. Metinės iš ryto kol kas nešvenčiamos. Gal įdienojus jas kur nors minės. Tą dieną Konstantinopolis tapo Stambulu ir otomanų imperijos sostine. XIV a. būvyje otomanai, seldžiukų palikuonys Mažojoje Azijoje, pradėjo veržtis per Dardanelus į Europą ir užkariavo kone visus Balkanus. Kosovo Lauko mūšyje, turkai 1389-aisiais metais, sultono Murado vedami, nugalėjo Serbiją ir jos sąjungininkus - Bosniją, Juodkalniją, Bulgariją. Konstantinopolis buvo iš visų pusių apsuptas. Paskutinis Bizantijos karalius, Konstantinas XI, veltui šaukėsi pagalbos iš Europos. Otomanų sultanas Mehmetas II, po 53 dienų apgulos, įsiveržė į Konstantinopolį.

Į Erzurumą - Arz Rum (Romėnų šalis)

Ryto oras Stambule sunkus. Persunktas anglies nuosėdomis ir kvapais. Mat drėgmė nuo Bosforo ir Marmuro jūros, nakties vėsuma pasinaudodama, prisigeria nuosėdomis ir kvapais. Nespėjęs aplankyti Tapkapio rūmų ir Stambulo muziejaus, vėl turiu ruoštis į kelionę. Šiandien skrendu į Erzurumą - Ararato kalno link. Vienam keliauti nėra lengva, nes išgyveni vienišumą ir namų ilgesį. Imi savęs klausinėti: "Kur mano namai? Anapus Atlanto ar Žemaitijoje"? O taip norėtųsi Žemaitijos link pasukti! Vienam keliauti yra ir labai naudinga, nes turi progos susitikti su daugiaveidžiu ir daugiaspalviu artimu.

Taksistas paprašytas vežti į aerouostą, nudžiunga. Matyt, tokios ilgos - pelningos - kelionės retas dalykas. Norėdamas parodyti džiaugsmą, lyg paukščiukas sparnais, jis suplasnoja rankomis. Taksi Turkijoje pagamintas, "Anadol" - Anatolija - įmonėje. Važiuojame palei rytuose slypinčią Marmuro jūrą. Eismo dar maža. Gatvės valomos žmogaus ranka - šluotomis.

Aerouostą pasiekiu ankstokai. Turiu progos matyti, kaip Turkijoje keliaujama. Skrydis į Ankarą - sostinę, atrodo, kupinas turkų. Kiti skrydžiai - į Izmirą, Antakją, Erzurumą daugiau turistų naudojami. Laukimo salėje "be jokio bilieto" vaikštinėja kačiukas. Našlaitis?! Veltui glaudžiasi prie keleivių kojų, ieškodamas užuovėjos. Visi, lyg nepastebėdami, praskuba pro jo šalį. Ilgainiui kačiukas šokteli ant kėdės tarp dviejų keleivių. Girdžiu moterį kreipiantis į kačiuką prancūziškai: "O mon joli..." ("O mano gražuoli..."). Kačiukas, keleivės paglostytas, patogiai įsitaiso tarp anų dviejų keleivių ir užmiega. Našlaičiui reikėjo šiltos užuovėjos užmigti. Mano skrydį į Erzurumą Pan Am avialinija nevykusiai sudarė. Būtų ir tiesioginio skrydžio - be persėdimo, bet su dviem nusileidimais. Dabar man teks du sykius persėsti - Ankaroje ir Kayseri (Kapadokijos Cezarijoje).

Turkija, sprendžiant iš aerouostų, jaučiasi nesaugiai. Stambule bagažą net du sykius kruopščiai tikrina, o Ankaroje išlipus vėl visus keleivius patikrina. Erzurume minios kareivių su automatais. Aerouostas mažas, toli nuo miesto, Užklausiu policininką apie "otelį" - viešbutį. Priveda prie žmogaus, kuris atrodo, to ir laukė. Už poros minučių sėdu į taksi ir žvalgausi pro langą į vos vos sprogstančius medžius. Pavasaris tik gegužei baigiantis!

Noriu pasiekti Ararato kalno papėdę.

Erzurumas yra miestas maždaug 2000 m. aukščio slėnyje. Užtat ir pavasaris vėlyvas. Vėsu, protarpiais lyja, debesys slenka pažeme. Klimatas žiemą ir pavasarį čia turi būti žvarbus. Vietos viešbutyje daug. Be to, pigu. Teiraujuosi, kaip nukakti prie Ararato kalno ir pamatyti Nojaus arką. Pasiūlymų daugoka, bet daugumas jų man per brangūs. Net užkopti į kalną esą įmanoma. Pasiteiraves apie autobusų stotį, kulniuoju kelionei autobusų bilieto pirkti.

Turkai yra dinamiški ir paslaugūs žmonės. Skubūs padėti, patys užmezga kalbą. Sutinku turistą turką su žmonele, besėdinčius po medžiu prie autobusų stoties. Jis kadaise septynerius metus dirbęs Vokietijoje. Sužinojęs, kad noriu pasiekti Araratą, pataria imti autobusą iki Agri miesto, o iš ten taksį. Mat, Ararato kalnas yra arti Irano ir Sovietų Sąjungos sienos, užtat autobusai kursuoja tik iki Agri. Nusiperku rytdienai bilietą į Agrį ir atgal.

Lankau Erzurumą

Užuot grįžęs į viešbutį, panūdau paklajoti po miestą. Pakeliui mane pasiveja neskubantis taksi. Siūlosi patarnauti. Paprašau nuvežti į miesto centrą mečečių apžiūrėti. Erzurumas - maždaug 120,000 gyventojų miestas glaudžiasi prie senos Bizantijos laikų pilies. Miesto senovė žila, bet jo svarba iškilo tik Bizantijos laikais. Persai, arabai, mongolai, seldžiukai, otomanai ir nūdien turkai juo didžiuojasi.

Erzurumą lankyti pradedu nuo pilies. Pataikiau. Mat nūdien pilies kiemas yra sporto aikštė mokykliniam jaunimui. Žvarbiame pavasario ore berniukai ir mergaitės atskirai žaidžia vieni tinklinį, kiti krepšinį ir futbolą. Prie žaidynių nepritapę "dykaduoniai" apspinta mane. Turkiukai mėgsta miklinti savo svetimų kalbų žinojimą su svečiais iš kitų kraštų. Susipažinome! Nenuostabu, kad ir smarkiai "pagarsėjome". Atskuba budintis mokytojas manęs "gelbėti". Jis keliakalbis. Gaila, kad lietaus būrys mus greitai išvijo iš pilies kiemo.

(nukelta į 4 psl.)

pasaulį aplink

❒ Rusijos prezidentas Boris Jelcin gruodžio 20 dieną pareiškė, kad jo vedamos demokratinės ir laisvos rinkos reformos tęsis, nežiūrint į praėjusių savaitgalyje rinkimų į Rusijos parlamentą rezultatus. Trečdalį vietų naujajame parlamente laimėjo komunistai. Jelcin pabrėžė, kad jis galės dirbti su tokiu parlamentu, nes dauguma išrinktųjų remia reformų kelią. Artėjant Rusijos prezidentiniams rinkimams 1996 m. birželį, Jelcin, pagal apklausos duomenis, yra tik penktasis kandidatas į šį postą. Iš 1,008 apklaustųjų, daugiausia paramos suslaukė Vladimir Žirinovskij kandidatūra. antroje vietoje komunistų lyderis - Genadij Zjuganov, trečias - premjeras Viktor Černomirdyn, ketvirtas - liberalas ekonomistas Grigorij Javlinskij. Antroji partija, kuri surinko daugiausiai vietų parlamente - būtent Žirinovskij Liberalų demokratų - 10.9%. Černomirdyn partija "Mūsų namai Rusija" - 9.9% ir Javlinskij reformatorių blokas "Jabloko" - 7.3%.

❒ 1950 metų gamybos lėktuvas, priklausantis Zairo oro kompanijai Trans Service Airlift, gruodžio 20 dieną nukrito pietinėje Angoloje. Žuvo 136 keleiviai. Šeši žmonės išliko gyvi, tame tarpe ir vienas komandos narys. Dauguma aukų buvo pabėgėliai, kurie buvo gabenami į saugesnes vietas Angoloje. Tai buvo skaudžiausia oro katastrofa iš penkių, įvykusių vakarų Afrikoje per paskutiniuosius kelis mėnesius.

❒ Čečėnijoje karas tęsiasi. Rusų kariai gruodžio 20 d. antrajame pagal dydį Čečėnijos mieste Gudermes išlaisvino 150 rusų kareivių belaisvių. Laisvė rusų kariams kainavo - apie 10 karių užmušti, keliolika jų tankų sunaikinti. Rusai pravedė rinkimus Čečėnijoje, kad patvirtintų savo statinį - Doku Zavgajev. Preliminarinių rinkimų rezultatai iš apskričių parodė, kad 95% remia šį kandidatą.

Su Pulgiu Andriušiu į Kauną

Kęstutis Čerkeliūnas

Kai suomių lėktuvas grūmėsi virš Atlanto, vienas keleivis nakties ramybę įvairino lietuviškais svarstymais. Prieš pat metinę kelionę į Lietuvą, betvarkydamas savo popieryną, jis rado du senokus laiškus, spėjo juos įsidėti į kišenę, o lėktuve galėjo ir perskaityti.

Prieš 25 metus (1970 gruodžio 17) Australijoj užgeseș rašytojas ir žurnalistas Pulgis Andriušis dar iš prancūzų zonos pokario Vokietijoj 1948 balandžio 3-ią taip rašė tąsyk prieš pusmetį į JAV nusidanginusiam tautiečiui:

"Aristotelio (ar kurio kito tipo) posakis "Nuo savęs niekur nepabėgsi", atrodo, galioja mums visiems, kur benutūptumei, ar vestumei Rockefelleraitę, ar gyventumei švabo kiaulidėje. Prie šitos išminties dar pridėję Sančos Pansos patarimą "Viskas pataisoma, išskyrus mirtį", - tai ir turėsim padaryti išvadą, kad už viską pasaulyje brangiausias dokumentas tai yra gyvenimas, kuris duotas į rankas tiktai vienam kartui.

O mūsų gyvenimas, atrodo, labai įvairus ir įdomus. Juk mes seniau, skaitydami Karmelitų karklyne didžiųjų žmonių biografijas, pavydėdavom tų visų nuotykių skalės Jack Londonams, Conradams ir keikdavom likimą, kad turim skursti, prikabinti prie gimtosios velėnos. Kada nors ir mes, grįžę namo, galėsim pasakyti, jog esame turėję daug nuotykių ir pažinę žmogų, kokio jis plauko bebūtų.

Būdavo, po ilgesnės kelionės grįžęs į Kauną, baisiai priekaištaudavau sau, kad mažai mačiau. Kad taip ir dabar nebūtų! 90% tremtinių, parvažiavę namo, ničnieko negalės pasakyti apie tokią, sakysim, kad ir Švabiją: gėrėm kažkur samagoną, kažkur nešėm kažką iš prekių stoties, kasdien du kartu eidavom į komitetą (sužinoti, ar nekrito auksinukų kursas) ir t.t.

O kad jankiai mumis nesidomi, spjaukime jiems į barzdas ir ... domėkimės jais, kad parvažiavę nebuvusiems tenai galėtumėm pasakyti, koks tenai įsiveisė žvėrynas. O tai girdėti bus kiekvienam įdomu: kas giliau ir taiklčiau tai pasakys, tuo brangesnis mums bus žmogus.

Kaip matai, toliau gyvendamas išvietinto buitimi darausi Sančos Pansos tipo filosofu. Ir tatai žmogui grąžina ramybę.

Manau, kad tu taipogi sukalioji apie New Yorko knygynus, teatrus, parodas, neaplenkdamas barų ir saliūnų, kur verda nemeluotas gyvenimas... Tavo vietoje ilgai nesėdėčiau vienoje vietoje, traukdamasis į pietus, o paskui į centrinę ir pietinę Ameriką, pamažėle priprasdamas prie ispanų kalbos. Juk dirbti kol kas vistiek, ar New Yorke, ar New Mexico. Raumenis (jų tau gali bet kas pavydėti) visur vertina vienodai, o gyvenimo patirtis, neįkainuojami įspūdžiai renkasi kaip tam bėgančiam vilkui riebalai. Visa tai nesimėto dykai gatvėje.

Na, bet pats geriau žinai, ką turi daryti anoj pusėj ežero! Ir visa, ką pasakiau, nelaikyk propaganda, - tai yra tai, ką aš pats sau linkiu, jei nuotykiai yra mūsų ateitis!"

Kitame laiške iš Trossingeno (1948 gegužės 25) Pulgis aptaria jam nusiųstą "Partisan Review": "Tikrai geras žurnalas. Laiškas iš Berlyno daugiau man pasakė apie dabartinę vokiečių literatūrą, negu perskaityta visa aibė vokiškų ir prancūzinių žurnalų. Reikės tą laišką panaudoti mūsų spaudai, kuri taip jau nusivertino, kad berašo grynai apie parapinių bažnytinių komitetų ir špitolninkų veiklą. Visi minties, literatūros, teatro ir meno sąjūdžiai atsimuša į mūsų spaudą kaip vanduo į žąsies plunksnas. Dažnai galvoju, ar mes taip apsamanojom svetur išsibarstę, susirieję dėl konservų dėžutės; ar dėl to, kad spaudą dabar neša ant pečių vaizbūnai, ar kuris kitas kipšas čia kaltas?

Pasėdėjus Vakaruose, savaime iškilo ir kasdien vis ryškiau kiša savo ragus pasibaisėtinas lietuviško atžagareiviškumo maumas iš viso. Mes gi ir Lietuvoje pramiegojom visus pagrindinius kultūrinius Vakarų sąjūdžius: kur gi freudizmas, Kafka, Rilke, Henry Miller, Hemmingway, Sommerset-Maugham (literatūroje); teatre - Charles Dullin, Louis Jouvet, Gaston Baty reformos, vokiečių Carl Zuckmayer, Bertolt Brecht; o tapyboje...? Nebeverta kalbėti apie tapybą.

Ir dabar taip norėtųsi gyvenimą atsukti 25 metus atgal, sėsti į mokyklos suolą (tik ne pas tuos pačius mokytojus) ir viską pradėti iš naujo.

Pulgis Andriušis

Neseniai buvau nuvažiavęs į ukrainiečių rašytojų kongresėlį ir, pabendravęs su jais, pamačiau, koks jų lygis (teoretinis) yra europinis, palyginus su mūsiškėmis literatūros davatkomis, kuomet Vinco Ramono romaną-pabaisą mūsų universiteto profesoriai giria apsiputodami ir, kas griaudžiausia, giria perdėm partiniais sumetimais. Jeigu, sakau, net tokie ukrainiečiai patirtų, kokiais mes klausimais nervus gadinamės? Ką jau kalbėti apie vokiečius, prancūzus ir kitus. Jiems turbūt atrodytų stačiai neįtikėtina, jog žmonės visai taip pat apsirengę, kaip visi europiečiai, dar šiandien gali galvoti urvinio žmogaus normomis.

Ir visose srityse tas pats atsilikimas, paleozojinis galvojimas. Neskaudu, kad taip mąsto vyresnieji, mokslinęsi Rusijoje, bet stačiai pikta, jog panašiai orientuojasi ir Vakarų Europoje gyvenęs jaunimas...

Vienas Vilniaus teatro (ir gabus) aktorius, kai pradėjau jam pasakoti, kad šis tas yra ir vokiečių dramoje, mane norėjo primušti, rėkdamas: "Tu šmeiži lietuvišką teatrą, tu visada ji šmeižei!" Atrodo, kad toks lietuviškas teatras tikrai buvo. Juk tai tebuvo blogesnis geresnis Stanislavskio tradicijos pasisavinimas.

Ir kas dar pikčiau, mes savo kultūrinius pareiškimus bevertindami, vėl jau puolame į kitą dūminę uždangą: girdi, tas ir tas yra tikrai europinio lygio menininkas, mokslininkas, ansamblis, sporto komanda ir t.t. Nenorėdami sąmoningai suprasti Europos, iš antros pusės tą nesupratimo skylę norime užmaskuoti tariamais laimėjimais tos pačios Europos vardu. Keikiam švabus, burnojam prieš prancūzus, purvuosin minam amerikiečius, nė vienas neįžiūrėdami į jų esmę. Aiškus dalykas, tai yra labai subtilus reikalas, daug įžvalgumo reikalinga, daug studijinės kantrybės, mokėjimo palyginti. Kam visa tai sėdint ant stovyklos narų ir dėstant velnio abrozdėlius?

Dovanok už mano pesimistinius išguldymus, mat, buvau neseniai amerikiečių zonoje ir tokiose nuotaikose pagyvenęs savaitę, vis dar nesusikaupiu optimistiškai."

Tiek iš Pulgio Andriušio laiškų, perskaitytų virš Atlanto. Atrodo, kad Pulgio teiginiai, pastabos nepaseno per beveik penkis dešimtmečius. Kai kur, žinoma, reikėtų mažų pataisų. Pavydžiui, kai Pulgis rašė, kad pokario Vokietijoj apie 1948 m. lietuvių spaudą ant pečių nešė vaizbūnai, tai šiandien, bent JAV, vaizbūnus pakeitė kiti nevykėliai - grafomanai: yra ir tokių, kurie tą patį rašinėlį įperša ir trims laikraščiams...

Su Pulgiu ne kartą postringavom, kaip Virbalyje galėtų tikrinti į Lietuvą grįžtančiųjų dvasinį bagažą, bent paklaustų, ar tokį turi. Gi dabar padėtis pakito - Virbalio muitinė vykstantiems į Lietuvą nereikalinga. Visokio sukirpimo lėktuvai tūpia Vilniuje, niekas neklausia apie dvasinį bagažą, daug svarbiau pinigas.

O vis dėlto kasmet užsuku į Lietuvą - Kaunas mano tėviškė. Regis kažkaip nusimeti savo 50 metų bastymąsi svetur, Kauno gatvės, mūrai ir medinukai, teatras, gamta ir oras prakalba tiesiai į širdį. Visi tie daiktai svetur, sakoma, yra lyg iš dangaus nukritę ir tik tėviškėj jie iš žemės išaugę. Svetur viskas tik dabartis, o tėviškėje dabartį papildo praeitis; kas buvo dingę, primiršta - grįžta naujais syvais...

Dėl to jautriai nuskamba ir kasdienio gyvenimo akimirkos. Vėjuotą pusdienį atsidūriau prie M. K. Čiurlionio dailės muziejaus juodųjų durų. Daugiau ankstyvų lankytojų nesimatė, tik girdėjau, kaip kasininkė pasakė rūbininkei: "Matai, vėjas bent vieną žmogų atpūtė!" Padavęs dviejų litų banknotą gavau popierinį litą grąžos, ir kasininkė dar pridūrė: "Duodu jums bilietą ir moterį" (vienas litas turi Žemaitės portretą). Nelikau skolingas ir atpyliau: "O aš jums daviau vyrą" (du litai yra su vyskupo Valančiaus atvaizdu) ir magaryčių pridėjau: "Bet kodėl jūs tą vyrą įgrūdot į stalčių - negi čia tokia moterų galia?"

Kauno knygynuose jaučiausi lyg namie. Viename gavau pirmuosius atgaivintos "Naujosios Romuvos" numerius, kitame, senamiestyje, užtikau dvisavaitinį laikraštį "Studentų dienos" iš 1939 m. pavasario, kai dar lankiau humanitarinį fakultetą.

Negalėjau be niekur nieko praeiti pro Leono Karsavino veikalą "Europos kultūros istorija". Sunkiau buvo su pirmuoju tomu, nes knyginininkės vis sakydavo, kad reikėjo užsiprenumeruoti. Vis dėlto kantrybė nulėmė - gavau ir tą pirmąjį tomą. Nors jau ne pirmieji metai dievagojuos, kad daugiau knygų netempsiu į savo namus (nemažai turimų išdalinau), bet negalėjau atsisakyti Pulgio Andriušio Lietuvoje išleistų autobiografinių apmatų "Septinton įleidus". JAV jie buvo įtelkti į PA Rinktinių Raštų pirmąjį tomą su lyrinėm apysakom "Anoj pusėj ežero", 1968 m. Tik gaila, kad antrasis raštų tomas nepasirodė. Lietuvoje išleista daili knyga "Spindulio" spaustuvės knygynėlyje nekainavo nė vieno lito (45 centai).

Tikras pragiedrulys, kad atsikūrė "Naujoji Romuva". Atsimenu, 1932 m. į Kauną pas mano tėvus lankęsis kun. Martynas Jonaitis, Kalnaberžės jaunų nusikaltėlių įstaigos kapelionas, publicistas, pasiėmė mane kartą į NR redakciją pas Juozą Keliuotį. Šis vizitas vienuolikmečiui paliko negęstamą įspūdį, kaip ir kukliose sąlygose Keliuotis sugebėjo leisti vertingą žurnalą.

Kita nuotrupa iš 1936 m. Sesuo Elena jau buvo humanitarė studentė ir, žinodama mano polinkį spaudai, pasiūlė įvesdinti į Vytauto Didžiojo universiteto auditoriją, kur Keliuotis skaitė paskaitas apie žurnalistiką. Ir taip, įsivilkęs tamsų kostiumą, užsirišęs kaklaraištį, gimnazistas atsidūrė auditorijoj, kuri sausakimšai prigūžėjo tikrų studentų. Tą kartą Keliuotis kalbėjo apie masės įtaką spaudai.

Dabartinė NR turi nelengvą užduotį - išlaikyti aukštą lygį. Vasarą prie bekylančio baliono tragiškai žuvo redaktorius Vaidotas Daunys. Po to kitas NR numeris (liepa - spalis) tik neseniai pasirodė. Daunys dar spėjo parengti nemaža medžiagos, jam vėliau talkino Arvydas Juozaitis.

Jei jau būtų galima kukliai kibti prie dabartinių Lietuvoj

(nukelta į 5 psl.)

Žmogus - judanti kryžkelė

(atkelta iš 3 psl.)

Į viešbutį grįžtu taksi. Paprašau, kad vežtų naujausiomis miesto gatvėmis. Čia perdėm šiuolaikinė architektūra, šaunios krautuvės, restoranai, asfaltuotos aikštės. Tik žvarbus lietus parvaro į viešbutį.

Kelionė per Kurdistaną

Saulė Erzurume teka anksti. Lietus jau liovęsis. Žada būti giedra diena. Debesėlio dar jokio. Tik tolimus kalnus dengia rūkas.

Autobusų stotyje įsitaisau į man skirtą vietą autobuse. Autobuso langas purvinas. Išlipęs, bandau jį bent šiek tiek nuvalyti, nes noriu nuotraukomis pagauti Kurdistano veidą. Žmonės kalbina. Būdinga, šalia manęs sėdintis keleivis tiesia man ranką, sakydamas:

- Bayram.

- Antanas, - atsakau, spausdamas ranką.

Užsimezga pokalbis. Jis - jaunas mokytojas iš gyvenvietės prie Van Gioliu ežero. Primenu jam, kad apie tą ežerą esu šį tą skaitęs, nes ten žiloje senovėje buvo Urartu imperijos gyvenvietės. Bayram nori mokytis angliškai, nors žino tik vieną posakį:

- "What is that"? ("Kas tai yra"?)

Tai buvo gera pradžia trejeto valandų abipusei pamokai. Tokiais atvejais galima labai daug išmokti. Bayram pastangos padėjo ir kitiems keleiviams įeiti į pokalbį. Ilgainiui vienas jų, iki šiol buvęs tylus, ėmė bandyti savo anglų kalbos žinojimą. Jis universiteto studentas. Stiprokai pyktelėjęs ant europiečių turistų kam jie turkus laiko laukiniais barbarais. Bandau paaiškinti, kad turistai lanko Turkija dažniausiai atskiruose autobusuose ir uždarose grupėse. Užtat neturi tokios progos, kaip dabar aš, pažinti turkų svetingumą. Toks paaiškinimas mano jaunąjį bendrakeleivį visapusiškai patenkino.

Autobuso keleiviai - rytinės Turkijos gyventojai. Spėju, kad tarp jų daug kurdų ir armėnų. Kresni, saulės ir vėjo išraštuotais veidais. Moterys petingos ir liemeningos. Vyrai dengia galvas megztais - raštuotais - baltos ar juodos spalvos dengtuvais. Senesnieji apkarpyta barzda.

Prieš mane sėdi šiuolaikiniais drabužiais apsirengusi pora. Jie keliauja su dviem vaikais. Berniukas, matyt, pastebėjęs Bayramo elgesį, tiesia man rankutę, sakydamas:

- Mehmet.

- Tonis, - atsakau. Jis, nieko nelaukdamas stipriai papurto mano ranką. Tėvas įsijungia į pokalbį. Motina pokalbyje nedalyvauja. Dukrelė seka motinos pavyzdžiu. Išlipantieji stotelėse sako "Giule"! ("Iki"!). Išmokau visiems atsakyti "Giule, giule"! ("Sudie! Adieu"!).

Kurdistano gamta įvairi. Pavasaris šiose aukštumose dar tik ateina. Gamtovaizdis kalnuotas. Slėniuose ir kalnų atšlaitėse verčiamasi žemdirbyste ir gyvulininkyste. Matosi avių - galvijų - kaimenės. Jas saugo raiti piemenys.

Nuo Horasano autobusas pasuka per Araxes upės tiltą į to paties vardo slėnį. Sniegas kai kur tebetirpsta ant šlaitų prie kelio. Pakeleivis už mano nugaros baksteli man ir, rodydamas kalnus kairėje kelio pusėje ir snieguotas su vos sprogstančiais medžiais kalnų atšlaites, sako:

- Colorado! California!

Man palingavus galva, jo veidas švyti pasitenkinimu.

Iš Agri Ararato kalno nesimato

Į Agri autobusas atveža patį vidurdienį. Debesuota. Debesys dengia, glamonėdami kalnus, abu Araxes paupio šonus.

- Kurioje pusėje Ararato kalnas? - klausiu Bayramą.

- Šiaurės rytuose, - man atsako.

- O kur šiaurės rytai?

Bayramas tik nusijuokia.

Bayramo padedamas, sutariu su taksistu, kad mane pavežtų iki Dogubayazito - miestelio prie pat Ararato kalno papėdės. Vietovė už 55 km. Bayramas pakviečia išgerti kavos ir suvalgyti turkišką riestainį. Nenorėdamas nuskriausti svetingojo mokytojo, sumoku už kavą ir riestainį. Pajutau, kad užgavau svetingą žmogaus širdį.

Už valandos taksi mane išlaipina Dogubayazite. Esu prie pat Ararato kalno. Popietėje Araratas aiškiai matomas. Aplink jo viršūnę žaismingų debesėlių vainikas. Prieš keletą metų, skrisdamas iš Teherano į Stambulą, mačiau jį iš lėktuvo. (Beje, ta proga aprašiau Ararato kalną knygoje "Šv. Rašto kraštuose", pirmojoje dalyje). Paprašau taksisto manęs palaukti. Pereinu skersai ir išilgai miestelį. Bevaikščiojant ir beieškant vietos iš kur kalną fotografuoti, debesėlių vainikas tapo didžiuliu debesimi ir Ararato kalnas pasislėpė.

Šį Turkijos dalį yra man labai mįslinga. Kiek daug neturto ir kiek daug kultūros - senos ir jaunos. Čia Turkijos gyventojai - armėnai ir kurdai, nors užgauti, bet didžiuojasi savimi. Savo jausmus slepia. Gausu kariuomenės stovyklų., Atrodo, kad jų visur pilna.

Nojaus arkos ant Ararato kalno nemačiau

Pradžios knyga aprašo Tvaną (žr. Pr 6 - 9). "Praslinkus šimtui penkiasdešimt dienų, vandenys buvo taip nusekę, kad septintą mėnesį, septynioliktą mėnesio dieną, arka sustojo Ararato kalnuose" (Pr 8, 3 - 4). Nūdien yra nemaža archeologų, tapusių arkiologais - Nojaus arkos ieškotojais. Agri Dagi - 5712 m aukščio Ararato kalnas. dunksantis šiauriniame Dogubayazito šone, juos traukia.

Dogubayazitas yra dažnai archeologų lankomas. Turkų turizmo įstaiga Erzurume turi alpinistų biurą archeologams patarnauti - padėti kopti į kalną. Nenuostabu, kad ir mane Dogubayazito žmonės palaiko vienu iš archeologų.

Mano iškyla į "Araratos kalnus" trumpa. Kopimas į Ararato kalną nėra lengvas. Tam reikia ne tik laiko, bet ir aprangos, ir pasiruošimo. Paprastai archeologai, kopdami į kalną, užtinka ne Nojaus arkos likučius, bet rąstgalius namelių, kuriuos buvo pasistatę vienatvėje Dievo ieškantys atsiskyrėliai. Lipikų - entuziastų archeologų, anot alpinistų biuro darbuotojo, daug. Jis net skundžiasi, - sako: "Su jais ne syki daug vargo turėjome".

Atgal į Erzurumą

Laukiu autobuso Agri autobusų stotyje. Matyt, atrodžiau nuvargęs. Van Oliu autobusų linijos tarnautojas išneša kėdę atsisėsti. Atneša ir arbatos stiklą. Sėduosi rašyti. Nejučiomis mane apsupa vaikų būrys ir su pasigėrėjimo šauksmais lydi nesuprantamus ženklus ant popieriaus. O rašiau lietuviškai. Vieni šūkteli "Deutsch"!, kiti "English"!, o dar kiti įtikinėja, kad tai paslaptinga kalba. Ilgainiui vienas berniukas įsidrąsina paprašyti manęs "paslaptinga kalba" rašančio šratinuko. Šalia sėdėjęs vyras berniuką sugėdina. Vargšiukas, nuleidęs akis, pasitraukia į šalį.

Stebina, kad Turkijoje paaugliai neprašo "bakšišo" - neelgetauja. Berods, Stambule buvau paprašytas išmaldos. Rytinėje Turkijoje išmaldos prašymas, - net arbatpinigių priėmimas, - yra lydimas surauktų suaugusiųjų veidų.

(Bus daugiau)

1995 metų JAV lietuvių sportinė veikla

Pranešimas JAV LB Tarybai

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio, tinklinio šachmatų metinės pirmenybes 1995 m. gegužės 19-21 d. d. Cleveland, Ohio, ruošė ŠALFo sąjunga, vykdė LSK "Žaibas". Žaidynės buvo puikiai suorganizuotos ir pravestos. Padėka gausiam darbo komitetui ir "Žaibo" pirmininkui Vidui Tararūnui, nes dalyvavo apie 400 sportininkų iš JAV ir Kanados. Varžėsi 22 krepšinio, 7 tinklinio komandos ir šachmatininkai.

1995 metų nugalėtojai

Vyrų "A" krepšinio - Chicagos ASK "Lituanica, Vyrų "B" krepšinio - New York LAK, Jaunių "A" krepšinio - Chicagos LSK - Chicagos ASK "Lituanica", Vyrų tinklinio - Chicagos LSK "Neris", Moterų tinklinio - Clevelando LSK "Žaibas", Šachmatų laimėtojas - chicagietis Antanas Jasaitis.

Pavasarį vyko Šiaurės Amerikos lietuvių jaunių krepšinio pirmenybės, kurios sutraukė apie 400 dalyvių, dalyvavo 23 jaunių ir jaunučių krepšinio komandos. Šios pirmenybės įrodė, kad treti metai iš eilės jaunimas domisi, nori ir dalyvauja, užtikrindami lietuviškam sportui šviesią ateitį.

XI Pasaulio Veteranų lengvosios atletikos pirmenybės Buffalo, NY, liepos 13 - 23 d. d. Šios pirmenybės vyksta JAV tik antrą kartą, dalyviai turi būti pasižymėję atletai vyrai virš 40 metų ir moterys virš 35 metų. Varžomasi atskirose grupėse penkių metų tarpuose. Iš Lietuvos Respublikos dalyvavo 24 sportininkai; iš viso buvo 5,523 dalyviai iš 78 valstybių. Lietuvos sportininkų sąstate buvo žinomi veteranai sportininkai, anksčiau laimėję olimpinius ir pasaulio pirmenybių medalius. Šiose pirmenybėse lietuviai sportininkai pasirodė puikiai, garsino Lietuvos vardą, kalbėjosi su spauda ir radijo pranešėjais, o "Voice of America" tansliavo pasisakymus ir rezultatus į Lietuvą.

Medalius laimėjo:

Birutė Keršulienė laimėjo aukso medalį - rutulio stumime, Jadvyga Putinienė - sidabro medalį ieties metime ir bronzos rutulio stūmime, Janina Pakstytė - sidabrą ieties metime, Birutė Kalėdienė - sidabro medalį ieties metime. Dvi ketvirtos vietos, dvi penktos ir keturios šeštos vietos.

Didžiausia padėka yra Rimui Musteikiui, kuris 10 dienų globojo vertėjavo, važinėjo ir rūpinosi lietuviais sportininkais, be jo nebūtume atsiekę šių visų pergalių ir pasisekimo.

Speciali Olimpiada, š. m. liepos pradžioje, Connecticut valstijoje susirinko sportininkai su negalia iš 130 pasaulio valstybių. Lietuvos respublikai atstovavo 17sportininkų, 6 treneriai ir vedėjas Algirdas Vitkauskas. Lietuvių komanda buvo viena iš populiariausiu per visas 8 varžybų dienas, lietuviai laimėjo 9 aukso, 8 sidabro ir 9 bronzos medalius. Lietuvių sportininkų pasisekimai ir laimėjimai, ginant Lietuvos garbę įvairiose sporto šakose, liks ilgai dalyvių ir žiūrovų prisiminimuose. Padėka visiems vietiniams lietuviams už talką ir vertėjavimą sportininkams ir jų treneriams Specialiose Olimpinėse žaidynėse.

V-osios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės Lietuvoje, š. m. liepos 30 - rugpjūčio 5 d. d. Lietuvos Respublikos valdžia, sporto vadovybė, sporto šakų federacijos, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Elektrėnų ir kitų miestų savivaldybės,sporto vadovai, orkestrai, meno vieneta, šokių ir dainų ansambliai ir keli tūkstančiai pareigūnų buvo tiesiogiai įsijungę į šventės organizavimą, pravedimą ir pasisekimą. Žaidynėse varžėsi virš 5000 sportininkų, iš užsienio dalyvavo 660, gausiausia grupė 160 buvo iš Rusijos, daugiausia Sibiro lietuviai. Iš JAV dalyvavo 146 sportininkai ir dar tiek pat palydovų-turistų. Gausios buvo Kanados, Australijos, Lenkijos, Estijos, Latvijos delegacijos, mažesnės iš Argentinos, Vokietijos, Didž. Britanijos ir iš Kipro.

Per Lietuvos Vyčių 82-ąjį metinį seimą, kuris įvyko Novi Hilton viešbutyje, Novi, MI, rugpjūčio 10 - 12 d., už nuopelnus L. V. organizacijai ir Lietuvai garbės nario medaliu buvo apdovanoti (prie mikrofono) iš kairės - Faustas Strolia ir Pranas Petrauskas.

Nuotrauka Reginos Juškaitės

Liepos 30 d. Vilniuje buvo iškilmingai atidarytos Penktosios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės pradedant šv. Mišiomis Katedroje, buvo pašventinta Žaidynių vėliava. Katedra buvo pilnutė sportininkų ir maldininkų. Ketvirtą valandą Nepriklausomybės aikštėje rinkosi visi sportininkai eisenai Gedimino prospektu iki Kalnų parko. Prospekto abiejose pusėse stovėjo žiūrovai, kurių skaičius siekė dešimtis tūkstančių. Jie šiltai sutiko, plojo ir sveikino virš tūkstančio eisenoje žygiuojančių sportininkų. Saulei leidžiantis, Kalnų parke sportininkai ir 26 tūkstančiai žiūrovų dalyvavo Žaidynių atidarymo ceremonijose.

Sportininkus pasveikino ir patriotišką kalbą pasakė Vilniaus miesto meras Vidūnas, Lietuvos Respublikos prezidentas Brazauskas atidarė žaidynes ir sveikino Žaidynių organizacinio komiteto vadovus, buvo pristatytos įžygiavusios visų kraštų delegacijos, vyko sportininkų ir teisėjų priesaikos. Žaidynių aukurą įžiebė Vytautas Grybauskas ugnimi, kuri buvo sportininkų nešama po visą Lietuvą. Tesėsi meniškoji atidarymo dalis. Joje atsispindėjo puikiai surežisuota programa, talentų pasirodymas, muzika, šokiai, orkestrų pasirodymas, dainų koncertas, programa su žirgais ir net lėktuvų praskridimas. Po poros valandų programos vakaro ceremonijos buvo užbaigtos fejerverkais ir visi skirstėmės pakilia nuotaika.

Pirmadienį prasidėjo įvairių sporto šakų rungtys, išsimėtę po visą Lietuvą. JAV sportininkų skaičius Žaidynėse buvo per pusę mažesnis negu prieš keturis metus. Sportininkai buvo geriau pasiruošę ir laimėjimai buvo gausesni. Chicagos "Lituanicos" futbolo klubas senjorų klasėje laimėjo pirmą vietą, Vyrų krepšinyje Chicagos ASK "Lituanica" laimėjo 5 vietą, Moterų tinklinyje Chicagos LSK "Neris" laimėjo antrą vietą, Ledo ritulio varžybose Detroito LSK "Kovas" laimėjo antrą vietą. Individualiose sporto šakose laimėta lauko tenise, šaudyme, lengvoje atletikoje, plaukime, gerai pasirodė dviratininkai, meškeriotojai, bilijardininkai ir fotografai.

V Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių uždarymas Kaune buvo rugpjūčio 5 dieną. Visą savaitę vykusios V PLSŽ buvo apvainikuotos didinga uždarymo ceremonija ir visų dalyvių bendravimu. Geriausiai galiu apibūdinti šias iškilmes, prijungiant vieno iš daugelio Lietuvos laikraščio aprašymą, kuris tikrai geriau pateikia šios dienos įvykius.

Šiaurės Amerikos Lietuvių Golfo pirmenybės įvyko darbo šventės savaitgalį, netoli Cleveland, OH. Dalyvavo virš 100 golfininkų iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių. Žaidynes sėkmingai pravedė Clevelando Lietuvių Golfo klubas.

Metinis visuotinis ŠALFo S-gos suvažiavimas įvyko š. m. lapričio 18 dieną, 11 val. Southfield, MI. Suvažiavime dalyvauja sporto klubų rintieji atstovai, klubų pirmininkai, ŠALFASS pareigūnai ir garbės nariai, patariamuoju balsu buvo pakviesti dalyvauti sporto veteranai ir darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, LB apylinkių valdybų, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu judėjimu besidomį asmenys. Darbotvarkėje šalia einamųjų ŠALFo S-gos kasmetinių reikalų, įvairių sporto šakų pranešimų ir apyskaitų, bus pateiktas išvykos į V PLSŽ pranešimas, renkama nauja trejų metų Centro Valdyba, Revizijos Komisija ir Garbės Teismas. Svarstysime sporto veiklos ir ateities planus, kaip dabar pradėti ruoštis į II-ją Lietuvių Sporto Olimpiadą, VI-sias Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes, ir Lietuvių Dainų ir Šokių Šventę 1998 metais liepos mėnesį Lietuvoje. Manau, kad bus pateiktas pranešimas apie Atlantos Olimpiadą.

Algis Rugienius
KV VP sporto reikalams

Trumpai

-- **Meksikoje,** Monterey mieste, vyko pirmasis pasaulio penkiolikagubo triatlono čempionatas. Jame dalyvavo 8 sportininkai, tarp jų viena moteris. Po daugiau kaip 13 parų trukusių lenktynių paaiškėjo čempionato prizininkai, įveikę plaukte 57 km, nuvažiavę dviračiais 2700 km ir nubėgę 663 km. Čempionato nugalėtoju tapo čekas Jaroslavas Pavelka. Nuo jo 7 valandomis atsiliko 37 metų panevėžietis Vidmantas Urbonas, atlaikęs šiose varginančiose varžybose 319 valandų 22 minutes 29 sekundes. Trečias - prancūzas Fabre Lucas, po plaukimo buvęs lyderiu. V. Urbonui šis laimėjimas - ne pirmasis. 1993 m. jis buvo antras Vengrijoje vykusiame pasaulio ultratrialtono čempionate, pernai Olandijoje taip pat užėmė antrą vietą.

-- **24 metų 205 cm ūgio** Lietuvos rinktinės ir Ispanijos "Barcelona" klubo krašto puolėjas Artūras Karnišovas pakviestas į Europos rinktinę, kuri gruodžio 28 d. Tel Avive, Izraelyje žaidė su vietos "Macabi". Tai buvo Izraelio rinktinės veterano M. Berkovičiaus atsisveikinimo rungtynės. Gruodžio 26 d. įvyko dar vienos atsisveikinimo rungtynės, kuriose taip pat dalyvavo A. Karnišovas - Barselonoje legendinio Ispanijos krepšininko Ch. A. SanEpifanijo atsisveikinimas du didžiuoju krepšiniu. Ta proga "Barcelona" susitiko su Europos rinktine.

-- **Poeto Česlovo Milošo**, Nobelio literatūrinės premijos laureato, gimtinės fondas yra steigiamas Vytauto Didžiojo universiteto vadovų bei kitų organizatorių iniciatyva. Fondo idėjai pritaria ir pats Č. Milošas, jau paskelbtas Lietuvos garbės piliečiu. Fondas įsikurs Kėdainių rajono Šeteinių kaime, gimtajame Č. Milošo dvare. Fondo tikslas - išsaugoti poeto Č. Milošo gimtinę, puoselėti jo kūrybą. Fondo lėšas telks Kėdainiuose įsteigtas Tarptautinis kultūros ir mokslo centras. Tos lėšos bus panaudotos labdarai ir gamtosaugai.

-- **LMK Federacijos** Bostono klubo pakviestas, š. m. lapkričio 18 d. Romas Bričkus skaitė paskaitą "Lietuvos medicina persiorganizavimo kelyje". Prelegentas teigė, jog Lietuvoje įkūrus tris bendras Lietuvos - JAV įmones ("Brown & Sharpe - Precizika", "Instrumentation Laboratory (Lietuva)" ir "Medical Technologies"), gerokai pakilo technologinis medicininių produktų lygis, nors tuo tarpu visose medicinos srityse trūksta gabių organizatorių ir stambių investicijų. Laukiama medicinos mokslo reformos, kuri paruoštų medikus efektyviam darbui naujose ateities technologijos, vaistų, įrangos ir infrastruktūros aplinkybėse.

-- **"Draugas" praneša**, jog š. m. gruodžio 12 d. Chicagoje įkurtas Lietuvos partizanų šalpos fondo komitetas, į kurį įeina L. Maskeliūnas, A. Paužuolis, P. Vaičekauskas, M. Remienė ir B. Jonikienė. Kadangi dabartinę Lietuvos valdžia, kurioje daugumą sudaro buvę Sovietų Sąjungos KP nariai, Sibiro tremtiniams bei partizanams yra paskyrusi neįtikėtinai mažas pensijas, buvo nuspręsta bent kiek padėti šeimoms, persekiotoms okupantų ir stribų.

LŠSI vadas Mykolas Abarius praveda Lietuvos kariuomenės 77-tųjų metų įkūrimo šventės minėjimą, š. m. gruodžio 3 d. Šv. Antano parapijos salėje, Detroite, MI.

Nuotrauka Reginos Juškaitės

"Lietuvos ryto" redakcinėje skiltyje rašoma

Prieš porą metų prasidėję kredito įstaigų bankrotai ir netgi lėta Vakarų banko mirtis yra niekai, palyginti su tuo, koki smūgį gali suduoti Lietuvos ekonomikai krizė, apėmusi vieną didžiausių valstybėje Lietuvos Akcinį Inovacinį banką. Bendroji bankų krizė prasidėjo pernai, kai beveik masiškai ėmė bankrutuoti didžiausios privačios bendrovės ir korporacijos, nusinešusios šimtus milijonų litų kreditų. Krizę padidino visuotinis smulkiojo ir vidutinio verslo žlugimas, nulemtas ydingos LDDP kuriamos mokesčių sistemos. Šiemet bankai vis dažniau neturėdavo kam skolinti pinigų, nes vienos bendrovės žlugo, kitos neimdavo kreditų, bijodamos sužlugti. LDDP įkurta Valiutų valdyba gerokai apribojo centrinio banko galimybes padėti mokumo problemas turintiems bankams. Valdančioji partija turi prisiimti atsakomybę už tai, kad atstatydino centrinio banko valdytoją Romualdą Visokavičių, kuris iš pat pradžių siekė griežtai kontroliuoti komercinius bankus ir laikėsi bankų stambinimo politikos. Šią pragmatišką politiką LDDP iškeitė į vienadienius kitų bankininkų - partijos draugų - poreikius. Už tai dabar tenka brangiai mokėti, tik moka ne "partijos draugai" ir ne LDDP, o šimtai tūkstančių dar labiau nuskurdintų žmonių, kenčia ir LDDP neva puoselėjamas Lietuvos įvaizdis.

"Lietuvos ryto" skiltyje rašoma, kad, jei valdančioji dauguma būtų skyrusi tiek dėmesio indėlių draudimo ir bankininkystės problemoms spręsti, kiek ji skyrė neįtikusių laikraščių kritikai, tokios skausmingos LAIB griūties būtų pavykę išvengti.

Su Pulgiu Andriušiu į Kauną

(atkelta iš 4 psl.)

leidžiamų žurnalų, tai tektų palinkėti daugiau rodyti atidumo užsienio knygų leidykloms. Vokietijoj viena iš didžiųjų leidyklų yra Suhrkamp. "Naujasis Židinys/Aidai" 1994 m. 5 nr. vieno straipsnio išnašose tris kartus klydo: rašė Suhrkampf ar Surkampf - negi NŽ/A redaktoriai taip karingai nusiteikę, kad tuoj pat įžiūri kovą (Kampf?). Nukrypo ir "Naujoji Romuva". 1995/1 nr. prie Paul Celan eilėraščio "Asyžius" pažymėta, iš kur jis imtas, tik leidyklos pavadinimas supainiotas, nes išspausdinta Surhamp. Aišku, tai smulkmenos, bet...

Mes greiti vadintis šiaurės Atėnais (ar nebūsime, ir gerokai pavėluotai, tą vardą nusižiūrėję iš estų, kurie savo laiku taip praminė universitetinį miestą Tartu). Mes didžiuojamės geografiniu Europos centru, tad ir elkimės kaip tikri europiečiai. Tada ir Pulgis Andriušis kur nors dausose galėtų pritariamai nusišypsoti.

IŠ VISUR

-- **Pianistę Mūzą Rubackytę** aprašė Justin Davidson gana ilgame straipsnyje "Piano and Keyboard" žurnale (1995 m. nr. 177). Pianistė įvertinta labai teigiamai. Pridėta ir plati biografija.

-- **Moksleivių ateitininkų** tradiciniai žiemos kursai šiemet įvyks Kanadoje, Albion Hills Fields Center, prie Bolton, Ont. Kursai vyksta nuo gruodžio 27 d. vidurdienio iki 1996 m. sausio 1 d. Vieta talpina tik 44 asmenis.

-- **Algirdas Titus Antanaitis**, JAV išeivijos lietuvių literatūros istorikas ir kritikas, šį rudens semestrą skaito paskaitas apie užsienio lietuvių literatūrą Kauno universiteto Humanitarinių mokslų fakultete. Šiuo metu jis lankosi Chicagoje, netoli kurios yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta Lemont, IL.

-- **Dr. Vytautą Dambravą**, Lietuvos ambasadorių Venecueloje, lapkričio 8 d. Venecuelos prezidentas apdovanojo Francisco de Miranda pirmos klasės ordinu "už veiklą mokslo labui, valstybės pažangai ir už nepaprastus asmeninius nuopelnus".

-- **Iš Londone vykusios** pasaulinės turizmo mugės "WTM-95" sugrįžo grupė Lietuvos turizmo departamento, šalies turizmo kompanijų vadovų. Didžiausioje planetos specializuotoje mugėje, kurioje dalyvavo daugiau kaip 4 tūkstančiai firmų iš 150 valstybių, buvo pristatytas ir Lietuvos turizmas. Parodos lankytojai buvo supažindinti su penkiomis Lietuvos turizmo agentūromis - "Delta", "Lituri-mex", "Lietuvos turizmo birža", "Baltic Travel Service", "Svebas", taip pat viešbučiu "Lietuva", "Lietuvos avialinijomis".

-- **Kanadoje**, 511 Gilmour Str., Ottawa, Ontario K1R 5L3, jau veikia Lietuvos Respublikos ambasada, kuriai vadovauja laikinasis reikalų patikėtinis Jonas Paslauskas.

-- **JAV, Arizonoje**, "Mesa" plaukimo centro 25 jardų baseine vykusiose varžybose Dita Želvienė laimėjo pirmąsias vietas 50, 100 ir 200 jardų nuotoliuose ir pasiekė atitinkamus rezultatus 23,08 sek., 50,33 sek. ir 1 min. 51,01 sek. Tai viršija Lietuvos rekordus, tiesa neoficialiai. Trys kaunietės plaukikės rezultatai yra ir Arizonoje vykusių varžybų rekordai. Dita Želvienė apdovanota geriausios plaukikės prizu.

-- **Lietuvos Respublikos** Ambasadoje Washingtone gruodžio 17 d. surengtas Nijolės Bogutaitės - Dėdinienės knygos "Šaltinėlis" pristatymas vietos lietuviams. Knygą sudaro 95 etiudai fortepijonui lietuviškų dainų motyvais. Vakaro metu autorė aptarė ir pademonstravo lietuviškų dainų bei jų motyvų pritaikymą technikos įgūdžiams bei muzikalumui ugdyti. Etiudai tinka tiek mažiems, tiek dideliems pianistams. Renginiui vadovavo Birutė Eidintienė.

-- **Chicagoje JAV LB** Socialinių reikalų tarybos gruodžio 9 d. suruoštame Labdaros vakare buvo pagerbti Viktorija ir Antanas Valančiai, savanoriškai ir nesavanoriškai dirbą su įvairiomis lietuviškomis organizacijomis - Lietuvos Vaikų viltimi, Lietuvos Našlaičių globos komitetu, "Draugu" ir kt.

Skaitytojai rašo "Darbininkui"

Mano nuomonė apie p. Romualdo Stapulionio siūlymą teikti mažiau žinių apie Amerikos lietuvių veiklą, kuria jis vadina "parapijine" ("Darbininkas", spalio 27d. Nr. 41), - NESUTINKU. Tik džiaukimės, kad dar yra veikla ir tos parapijos, kurios ta veiklą priglaudžia. "Darbininkas" dabar išlaiko gražų balansą tarp Lietuvos ir vietinių žinių. Gal tik būtų galima pasiūlyti skirti atskirus puslapius Lietuvos žinioms ir Amerikos lietuvių veiklos aprašymams?

Birutė Prasauskienė
Lomita, CA

Kažin ką veikia mūsų pasiuntinybė Washingtone ir konsulatas New Yorke? Po naujo pilietybės įstatymo priėmimo nemačiau, kad spaudoje būtų paskelbta dėl tvarkos Lietuvos pilietybei gauti. Kokių reikia dokumentų, kiek pasui nuotraukų, koks mokestis ir kaip ilgai reikia laukti? Ką turi daryti tie, kurie turi anksčiau konsulato išduotus piliečio pažymėjimus?

Kitais metais vyks rinkimai, kurie labai svarbūs Lietuvai. Būti ar nebūti. Kas nors turėtų pasirūpinti iš anksto, kad Amerikos lietuviai galėtų tame balsavime dalyvauti.

Kostas Mitinas
Fremont Center, CA

- o -

Redakcija dėkoja skaitytojams už laiškus. Kviečiame ir kitus skaitytojus parašyti savo atsiliepimus, pasiūlymus, pageidavimus, pastabas.

Lietuvoje ir apie Lietuvą

-- **Seimas pritarė** Vyriausybės pasiūlymui padidinti valstybės dalį Žemės ūkio banko akciniame kapitale nuo 51 % iki 93 %. Už balsavo 51 Seimo narys, prieš - 19, susilaikė 6 Seimo nariai. Šis sprendimas leis padidinti Žemės ūkio banko kapitalą, patenkinti tarptautinius apskaitos standartus bei Pasaulio banko reikalavimus ir bankas galės aptarnauti valstybei teikiamas paskolas žemės ūkiui vystyti. Pasaulio bankas žada skirti 30 mln. paskolą smulkiesiems ūkininkams ir žemės ūkio bendrovėms paremti. Banko kapitalas bus didinamas 7 kartus - nuo 5 mln. USD iki 35 mln. USD. Pagal daugelį rodiklių Žemės ūkio bankas yra didžiausias Lietuvos bankas, tačiau jis yra išdavęs daug abejotinų paskolų. Atidėjimai blogoms paskoloms šiame banke yra 29 mln. USD. Banko kapitalas bus didinamas iš grįžtančių Paramos žemės ūkiui fondo lėšų, iš Žemės ūkio banko pelno, iš Pasaulio banko paskolos dalies.

-- **LDDP prezidiumas** pritarė pasiūlymui pašalinti Seimo narį Bronislovą Genzelį iš LDDP frakcijos Seime. Pačiam Bronislovui Genzeliui bus pasiūlyta atsistatydinti iš Seimo narių, nes jis į Seimą pateko pagal LDDP rinkimų sąrašą. Prieš savaitę Bronislovas Genzelis pareiškė pasitraukiąs iš LDDP, nes ši pasuko į autoritarizmą ir virsta stambųjį kapitalą atstovaujančia partija. Rinkimų į Seimą sąrašuose p. Genzelio pavardė buvo įrašyta devintoje vietoje. Pasak p. Genzelio, LDDP jau beveik nebeliko tų, kurie 1988 metais pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę, prieš nomenklatūros viešpatavimą. Pasak p. Genzelio, LDDP vienija tik Gedimino Vagnoriaus baimė, kadangi partija jau seniai suskilusi. Prieš rinkimus LDDP žadėjo sustabdyti turto dalybas, tačiau to nepadarė, o prie senųjų dalytojų prisijungė nauji.

-- **Rokiškyje Tyzenhauzų** rūmuose šiemet įkurta Aukštaičių akademija. Jos nariai yra 13 rajonų ir Panevėžio miestas. Akademijoje koordinuojama kultūrinė veikla, organizuojami moksliniai ir kultūriniai ryšiai su užsienio šalimis. Grupė Aukštaitijos žmonių jau buvo išvykusi į Vakarų Europą. Akademijos veikla buvo aptarta pirmojoje konferencijoje.

-- **Europos taurės** turnyre Kauno "Žalgiris" laimėjo prieš Izraelio "Bney Herzeliya" 76 : 65. Tai penktoji "Žalgirio" pergalė Europos turnyre. Kauno sporto halėje varžybas stebėjo 4000 žiūrovų.

Mainai

- Mielas bičiuli, juk tu dirbi teatre. Gal prie progos galėtum man parūpinti porą nemokamų bilietų.

- Labai gerai. O juk tu dirbi banke. Tai gal man parūpintum keletą nors ir naudotų banknotų.

Persistengė

Jauna lietuvaitė katalikė labai įsimylėjo jauną vokietį protestantą. Jos motina buvo labai nelaiminga ir, kitos išeities nematydama, įprašė dukrelę įkalbėti savo sužadėtinį, kad jis pereitų į katalikus. Mergaitei pavyko įkalbėti ir jaunuolis sutiko. Po ilgesnio laiko dukrelė aplanko motiną visa ašaromis paplūdusi.

- Kas atsitiko, brangioji? Ko verki? - susirūpino motina.

- Mama norėjai, kad Vilių padaryčiau kataliku, - kukčiodama atsakė mergaitė. - Jis paklausė ir pasidarė kataliku.

- Tai aš jau seniau žinojau. Bet ką jis dabar padarė?

- Jis tiek sukatalikėjo, kad įstojo į kunigų seminariją.

Egzaminai

- Kaip pasisekė sūnui istorijos egzaminai?

- Nelabai gerai. Bet tai ne jo kaltė. Jie klausė tokių dalykų, kurie atsitiko dar prieš jo gimimą, - bando teisinti motina.

Kas aukštesnis?

Sykį Napoleonas norėjo iš lentynos pasiimti knygą, bet negalėjo pasiekti. Prišoko jaunas karininkas, sakydamas:

- Jūsų imperatoriškoji didenybe, leiskite man patarnauti, nes aš už jus aukštesnis.

- Prašau, - leido Napoleonas. - Tačiau nepamirškite, kad aukštesnis esu aš, o tamsta esi tik ilgesnis.

Tarp golfininkų

Du vyrukai lošia golfą. Vienas jų išsiėmė naują kamuoliuką, padėjo ir tvojo. Kamuoliukas nuskrido į ežerą. Jis paėmė antrą, kurį numušė per tvorą, trečią į krūmus.

- Kodėl tamsta tokiems kirčiams naudoji naujus kamuoliukus? - paklausė antrasis. - tokiems kirčiams pakaktų pavartotų.

- Kad pavartotų aš neturiu...

Padėkime vysk. A. Vaičiui išauklėti jaunuolius kunigystei - aukokime Telšių kunigų seminarijos ir klierikų išlaikymui.

Aukas siųsti:
Lithuanian Priests' League of America - Seminarian Fund
Rev. Adam Pupšys
P. O. Box 2163
Westerly, R.I. 02891

Čekius rašyti:
Lith. R.C. P. League - Seminarian Fund.

Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių

Ar ieškote Kalėdų dovanų?

Tarp megztinių, žaislų, papuošalų ar namų apyvokos įrankių dažnai tenka pasimesti, ieškant tinkamų dovanų mūsų artimiesiems. Nors apsipirkimo centruose ir krautuvėse garsiai grojama taip vadinama kalėdinė muzika, bet beveik niekur neužtinkame tikrosios tos didžios šventės kaltininko - Kūdikėlio Jėzaus. Savaime suprantama, kad tos džiaugsmingos šventės proga dera dovanoti, bet verta parinkti ir ką nors simboliškai kalėdiško. Tokią dovaną lietuviams turi paruošęs muzikės Ritos Kliorienės vadovaujamas Clevelando Dievo Motinos parapijos choras. Tai **"PRAKARTĖLĖN SKUBU" kasetės ir disketės su trylika lietuvių ir tarptautinių kompozitorių kalėdinių giesmių,** įgiedotų su trimito, fleitos, korneto ir vargonų palyda. Toks aukšto lygio religinis koncertas sukurs tikrą kalėdinę nuotaiką, kuri džiugins bet kurio amžiaus ar skonio asmenis.

Tas dovanas galima užsisakyti paštu šiuo adresu:

Romas Apanavičius,
23750 Chardon Rd., Euclid, OH 44117

arba telefonu **213 531-6995**. Kasetės kainuoja 10 dol., o disketės 15 dol., pridedant po 3 dol. persiuntimo išlaidoms padengti. Čekiai rašomi platintojo vardu.

Linksmų Kalėdų su kalėdine giesme! **A. M. B.**

NAUJOVĖ!
Pirmas CD vaikams lietuvių kalboje!
Puiki dovana Kalėdų ar bet kokia kita proga!

Šiuo metu galima įsigyti Romualdo Zablecko išleistą lietuvių liaudies dainų albumą vaikams **"Išėjo tėvelis į mišką".**

Gerai žinomos dainos suskambo visiškai naujai, tad smagios klausytis ne tik vaikams, bet ir suaugusiems. Įrašas darytas Colorado valstijoje.

Norintieji įsigyti albumą, prašomi čekį arba money orderį siųsti adresu:

Romas Home Studio
1327 SW 22nd St.
Loveland, CO 80537

Vieno CD kaina - 10 dol., audio kasetės - 6 dol., arba 14 dol. už abu. Dar pridėti 2.50 dol. už persiuntimą.

Dėl užsakymų didesniu tiražu skambinti telefonu (970) 663-4684 - geriausiai po 6 val. vak. **(sk.)**

PAPIGINTOS KAINOS KELIONĖMS Į VILNIŲ

Siūlome papigintas žiemos sezono kainas, skrendant į Vilnių ir Rygą!

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)
LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- ❒ Dabar siuntiniai pasiekia Lietuvą per naują Klaipėdos konteinerių terminalą.
- ❒ Greitai ir saugiai jūsų siuntiniai pristatomi gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.
- ❒ Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- ❒ Minimalus mokestis už persiuntimą yra $25.
- ❒ VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

VILTIS praneša, kad visi kalėdiniai siuntiniai, išsiųsti š. m. lapkričio 16 d. konteineryje, išdalinti - saugiai ir nepažeisti pasiekė gavėjus Lietuvoje.

Visi VILTIES agentūros siuntėjai po Naujųjų Metų gaus išsamius tvarkaraščius apie sekančio pusmečio siuntinių surinkimo datas ir vietoves.

Visų VILTIES darbuotojų vardu dėkojame visiems, siuntusiems paketus į Lietuvą per mūsų agentūrą. Asmeniškai ar per VILTIES DOVANOS programą jūs suteikėte džiaugsmo savo artimiesiems, draugams ar net visai nepažįstamiems žmonėms, gyvenantiems žemiau skurdo ribos.

Visų VILTIES agentūros darbuotojų vardu sveikiname visus su Naujaisiais Metais.
Linkime daug džiaugsmo ir laimės.

Dėl pinigų pervedimo, dėl Air Cargo siuntinių ir kitokios informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

DECEMBER PICK-UP SCHEDULE

12/26 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
12/28 THURS	PHILADELPHIA, PA	11-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York $550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago $570 r.t.
One way to Vilnius **$360**

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 654-2432 **(201) 592-8780**

Worcester, MA

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Įvyks 1995 m. gruodžio 31 d., 7 val. vak. iki 2 val. ryto
Maironio Parke, Shrewsbury, MA 01545
Programoje Bostono Vyrų Sekstetas

Šokiams gros judrus orkestras - Good Speed & Good Time.
Vakarienė - 9 val. "Prime Rib"; 12:00 val. nakties - Bufetas
Du buteliai šampano stalui, kepurės ir triukšmadariai.
Kaina 60 dol. porai. 30 dol. asmeniui.
Stalai (10 ir 12 asm.) ir bilietai užsisakomi iki gruodžio 17 d.

Birutė Banaitienė
617 871-1517
Irena Markevičienė
508 799-5469

Petras Molis
508 845-8092
Bronius Naras
508 845-6325

Maironio Parke
508 755-0040

Ruošia Bostono ir Worcesterio skautai

J. Basanavičiaus premija - Z. Kelmickaitei

1995 metų valstybinė Jono Basanavičiaus premija lapkričio 15 d. už etnokultūrinę veiklą paskirta etnomuzikologei Zitai Kelmickaitei.

Oficialiai premijos laureatė Z. Kelmickaitė buvo paskelbta J. Basanavičiaus gimimo dieną - lapkričio 23-iąją, o premija bus įteikta kitų metų vasario 16-ąją.

J. Basanavičiaus premija yra 100 minimalių gyvenimo lygių dydžio - dabar tai 8 tūkst. litų. Premija įsteigta 1992 metais ir teikiama už etninės kultūros puoselėjimą.

Z. Kelmickaitė yra Lietuvos muzikos akademijos docentė. Ji vadovauja Vilniaus universiteto folkloro ansambliui "Ratilio", kartu su juo dalyvavo daugelyje tarptautinių festivalių.

Ji nuolat vadovauja folkloro ekspedicijoms Lietuvoje, rengia radijo ir televizijos laidas, organizuoja įvairias liaudies meno šventes.

BNS

Susikūrė Lietuvos Partizanų Šalpos Fondas

Visiems gerai žinoma, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė, valdoma LDDP ne taip seniai besivadinusi komunistų partija, buvusiems partizanams, Sibiro tremtiniams skiria labai mažas pensijas, o šių asmenų kankintojams, stribams, skiria dideles sumas pensijoms. Atsižvelgiant į buvusių Lietuvos laisvės kovotojų vargus ir norint jiems padėti išbristi iš skurdo, buvo suorganizuotas Lietuvos partizanų šalpos fondo komitetas: Leonas Maskaliūnas (pirmininkas), Antanas Paužuolis, Povilas Vaičekauskas, Marytė Remienė ir Birutė Jasaitienė.

Į kvietimą atsiliepė nemažas skaičius mūsų tautiečių. Kai kurie parašė ir padrąsinančius laiškus. Štai keletas ištraukų: "Esu našlė - pensininkė, neturiu daug pinigų, bet partizanų šalpai siunčiu mažą aukelę ir taip pat prašau Dievo, kad laimintų jūsų gerus darbus", "Esu pensininkė - ligonė, bet partizanų paramai noriu prisidėti nors ir mažyte suma". Gerb. partizanų šalpos valdyba, prisidedu prie Jūsų pastangų savo 'našlės skatiku', nes daugiau nebeišgaliu. Tegu Dievo palaima lydi Jūsų gerą užsimojimą ir prašau Aukščiausiojo, kad atsirastų žmonių, galinčių paaukoti didesnes sumas"; "Džiaugiamės, kad galime prisidėti prie laisvės kovotojų gyvenimo sąlygų pagerinimo ir siunčiame 500 dolerių auką". Viena šeima iš Chicagos ir vienas iš Michigan partizanų šalpai paaukojo po 1,000 dolerių, sakydami, kad pažvelgus į tai, ką Lietuvos laisvės kovotojai iškentėjo, neatsvers jokios pinigų sumos. Paremti juos yra kiekvieno lietuvio pareiga. Lietuvos Partizanų šalpos fondo komitetas gauna įvairaus dydžio auką. Aukotojai gali aukas nusirašyti nuo federalinių mokesčių.

Norintys prisidėti, aukas prašomi siųsti adresu: Standard Federal Bank for Savings, c/o L. P. G. Fund, Acct. No. 663777, 4192 So. Archer Ave., Chicago, IL 60632 - 9985. Gautos aukos bus dalinamos tik partizanams - tremtiniams, grįžusiems iš Sibiro kančių. Taip pat bus skiriama ir partizano bei jo šeimos narių laidotuvėms, nes yra pasitaikę atvejų, kai žmonės neturi pakankamai tam lėšų. Gausime sąrašus su nuotraukomis ir pavardėmis tų partizanų, kuriems aukos yra reikalingos ir aukotojai, jeigu norės, galės aukoti pasirinktam asmeniui. Dalis aukų jau perduota partizanų valdybai. Kviečiame visus lietuvius, kuriems yra brangi Tėvynė ir kovotojai už jos laisvę, prisidėti aukomis, nes gyvųjų partizanų skaičius mažėja.

Ant. Paužuolis
("Draugas")

PADĖKA

A.† A.
SOFIJA SAVICKAS

Sofija Savickienė mirė 1995 m. rugsėjo 2 d.; buvo palaidota rugsėjo 6 d. Holy Cross kapinėse, North Arlington, NJ., šalia savo vyro Jono Savicko ir dukters Evelinos Brazinskienės.

Nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą laidotuvėse, gėles, prisiminimą Šv. Mišioms, už aukas "Vaikų Vilčiai" ir už išreikštas užuojautas artimiesiems.

Nuliūdę:

duktė Regina, žentai Vytautas ir Algirdas, anūkai, proanūkiai ir giminės Lietuvoje.

Diplomatas bei diplomuotas teisininkas

A.† A.
PRANAS SIDZIKAUSKAS

mirė 1995 m. gruodžio 18 d. Glendale, California, sulaukęs 94 metų amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1901 m. lapkričio 21 d. Baigęs karinę tarnybą 1924 m. įstojo tarnauti Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijoje diplomatiniu kurjeriu. 1931 m. paskirtas kanceliarijos viršininku, o nuo 1933 m. spalio 15 d. išvyko sekretoriauti į Lietuvos Respublikos pasiuntinybę Prahoje, Čekoslovakija. Nuo 1938 m. kovo 15 d. iki sovietinės okupacijos Prahos pasiuntinybėje ėjo pirmojo sekretoriaus pareigas.

Rožinis už velionį buvo sukalbėtas gruodžio 20 d. Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių katalikų bažnyčioje. Palaidotas gruodžio 21 d. Forest Lawn, Glendale kapinėse šalia neseniai mirusios žmonos Elenos.

Giliame nuliūdime liko velionio dukra Aldona su šeima.

Šis mirties pranešimas gautas iš Lietuvos Generalinio konsulato, Los Angeles, CA.

Aukos BALF'ui 1995 m.

BALF'o New Yorko skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, atsiliepusiems į šių metų lėšų telkimo vajų. Ligi gruodžio 15 d. aukojo šie geradariai:

Po 100 dol.: E. ir V. Dudėnai.

Po 50 dol.: E. Barnet, J. Kiznis.

Po 44 dol.: Z. ir A. Dičpinigaičiai.

Po 30 dol.: E. ir L. Dovydėnai, L. Simanavičienė.

Po 20 dol.: A. ir E. Ošlapai, S. Skobeikienė, Dr. J. Trojanas, O. Vilpišauskienė.

Po 15 dol.: J. Juodis, M. ir V. Žukauskai.

Šis yra antras aukotojų sąrašas. Pirmasis buvo atspausdintas gruodžio 8 d. "Darbininke".

Šelpiamųjų daug, o aukotojų skaičius mažėja. Aukas mielai priimame visą laiką. Per BALF'ą galite paremti dar gyvus buvusius partizanus.

Dar kartą ačiū.

Skyriaus valdyba

Vytautas Landsbergis Reuter akimis

Vytautas Landsbergis, įgijęs pasaulinę šlovę kaip Lietuvos nepriklausomybės sąjūdžio pradininkas ir variklis, vis dar kovoja su senu priešu - Rusija, rašo Reuter korespondentas Patrickas Lanninas (Patrikas Laninas). Landsbergis atsisako prislopinti antirusišką retoriką, nors kai kurie užsienio diplomatai, gyvenantys Lietuvos sostinėje, mano, kad jo pozicija po šaltojo karo yra per daug konfrontacinė. "Nors rusai namuose turi daug sunkumų, jų užsienio politika labai nuosekli: tai ta pati imperinė politika - siekianti atkurti sunaikintą sistemą", - sakė Landsbergis Reuter.

Landsbergis, muzikos profesorius su įžymiąja trikampe barzdele, vadovavo Lietuvai per dramatiškas skyrybas su Sovietų Sąjunga ir prisidėjo prie sovietų valstybės subyrėjimo. Vakaruose juo ypač buvo žavimasi 1991 m. sausį, kai sovietų kareiviai puolė televizijos bokštą, kietakakčiai komunistai skelbė imą valdžią, o Landsbergis nesitraukė. Tada žuvo trylika žmonių. Tai buvo kruviniausias incidentas per visų trijų Baltijos valstybių nepriklausomybės kovas. Dabar, po šoką sukėlusio pralaimėjimo buvusiems komunistams per 1992 m. lapkričio rinkimus, Landsbergis perėjo į opoziciją ir vėl užsipuldinėja didžiąją Lietuvos kaimynę. Jis kritikuoja buvusių komunistų Vyriausybės, vadovaujamos ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus, politiką. "Jie per daug dreba dėl to, ką sako Rusija", kalbėjo jis.

Šleževičiui vadovaujant, santykiai su Rusija pagerėjo. Buvo sudaryta sutartis su Rusija dėl tranzito į Karaliaučiaus anklavą, suspaustą tarp Lietuvos ir Lenkijos (ir Baltijos jūros). Rusija nekėlė klausimo, kad Lietuva blogai elgiasi su etniniais rusais, kaip Latvijai ir Estijai. Lietuvoje rusai sudaro 8% gyventojų (iš 3.7 mln.). Po Nepriklausomybės paskelbimo jiems visiems buvo suteikta pilietybė.

Pasak Vakarų diplomatų, dabartinėje politinėje situacijoje, kai reikia gerų santykių su kaimynemis, Landsbergio pažiūros yra senstelėjusios. "Landsbergis visada plaukia prieš vėją", - sakė vienas diplomatas ir pridėjo, kad jeigu Landsbergis būtų buvęs valdžioje, sutartis su Rusija dėl karinio tranzito į Karaliaučių nebūtų sudaryta. Bet Landsbergis ir toliau laikosi provokuojančiai. Maža to: jis dar ragina Vakarus teikti didesnę paramą Baltijos šalių nepriklausomybei. "Atrodo, kad mes dažnai laikomi aukomis, kurias galima atnašauti naujosios pasaulio tvarkos ir partnerystės su Rusija labui. Aš nesu šiurkštus, tokia tikrovė", - sakė Landsbergis.

Daugumai etninių balsų (estų, latvių ir lietuvių), kaip ir Landsbergiui, kelia nerimą Rusijos tikslai: ji niekada nesusitaikysianti su strategiškai ir ekonomiškai svarbios Baltijos jūros pakrantės praradimu. Jie mano, kad Vakarai pasirengę suteikti Baltijos šalims tik "švelnią" apsaugą, t. y. priimti į Europos Sąjungą, bet nesuteiks to, ko Baltijos šalys labiausiai siekia: NATO narystės. "Sunkumų turime ne tik su Rytais, bet ir dėl Vakarų rusifikacijos", - sakė Landsbergis.

Dėl vidaus politikos Landsbergis daug atviresnis, negu drįstų bet koks Vakarų politikas. Jis ypač kritikuoja Šleževičių, vis kaltindamas jį korupcija. "Atvirai kalbant, jis meluoja kiekvieną dieną apie viską", - sakė Landsbergis. Opozicijos kaltinimai kol kas nebuvo pagrįsti tvirtais įrodymais.

Apklausų duomenys rodo, kad Landsbergis turi šansų vėl ateiti į valdžią. Tėvynės sąjungos partija pasitikima. Apklausose ji kartu su Krikščionių demokratų partija užima daug aukštesnes vietas už LDDP. Landsbergiui taip pat padeda Vyriausybės nepopuliarumas, atsiradęs dėl ekonomikos pertvarkos sunkumų.

Landsbergis gimė 1932 m. spalio 18 d. Vedęs, turi dvi dukteris ir sūnų. Nepriekaištinga šeimos reputacija suteikė jam mandatą vadovauti Lietuvos revoliucijai.

Jo tėvas, įžymus architektas, dalyvavo antinacistiniame pasipriešinimo sąjūdyje, o senelis, žurnalistas ir dramaturgas, buvo deportuotas iš ikirevoliucinės Rusijos imperijos už nacionalizmą.

Vytautas Landsbergis, Vilniaus konservatorijos auklėtinis, yra kelių knygų autorius, kompozitoriaus ir dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, gyvenusio amžių sandūroje ir laikomo lietuvių nacionalinio charakterio simboliu, žinovas.

LA

A.† A.
VYTAUTUI NORKUI

staiga mirus, žmoną Genovaitę ir dukrą Ritutę nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime, netekę malonaus kaimyno.

Danutė ir Henrikas Alilioniai
Kostė Garbauskienė
Ina ir Tadas Jasaičiai
Charlotte ir Adolfas Lingiai
Rasa ir Henrikas Miklai
Nijolė ir Almus Šalčiai
Irena ir Jonas Vilgaliai
Stasė ir Aleksas Wesey-Vasiliauskai
Aldona ir Vytautas Žukai

Dr. Petras Kaladė
(1910.1.1. - 1994.11.5.)

Prisiminus Dr. Petrą Kaladę

1994 metų lapkričio 5 dieną vienuose Bostono ligonių slaugymo namuose tyliai su šiuo pasauliu atsiskyrė vienas iš aktyviausių mūsų kultūrinio ir religinio gyvenimo asmenybių - dr. Petras Kaladė. Pastarųjų trijų dešimtmečių laikotarpyje jo vardas buvo surištas su intensyviu maldos sąjūdžiu, pavadintu "Mėlynąja Armija". Tai intensyvi maldų į Švč. Dievo Motiną Mariją akcija, kurios pasaulinis centras yra Fatimos šventovėje, Portugalijoje. Dr. Petras Kaladė su savo žmona Pranute dar prieš 40 su viršum metų jautriai atsiliepė į Fatimoje apsireiškiusios Marijos kvietimą melstis už Rusijos atsivertimą ir sovietų okupuotųjų kraštų, ypač Lietuvos išlaisvinimą. Jis savo lėšomis nupirko gražią Marijos statulą, ją pergabeno į Romą. Ten ji buvo popiežiaus Pijaus XII 1954 metais pašventinta ir skirta aplankyti visas lietuvių kolonijas Šiaurės ir Pietų Amerikoje.

Dr. Petras Kaladė buvo gimęs 1910 m. sausio 1 d. Rokiškio apskr. 1930 m. baigęs Rokiškio gimnaziją, studijavo Dotnuvos žemės ūkio akademijoje. Studijas baigęs dirbo "Pieno Centre", "Sodyboje". 1944 m. rudenį pasitraukė į Vokietiją. Göttingene tęsė studijas ir ten įsigijo chemijos daktaro laipsnį. Atvykęs į JAV, toliau gilino studijas Northeastern un-te ir Lincoln chemijos institute. Dirbo chemijos laboratorijos institute. Daug rašė chemijos klausimais. 1950 m. dalyvavo Lietuvos ūkio atstatymo komisijos sąstate. Priklausė prie Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos, kurios suvažiavimuose skaitė eilę paskaitų iš savo studijų srities.

Lietuvoje bendradarbiavo ir skelbė savo straipsnius: "Žemės ūkyje, "Ūkininko patarėjuje", "Mūsų laikraštyje". Gyvendamas Bostone, aktyviai įsijungė į ateitininkų veiklą. Jis buvo tas nenuorama, kuris pakartotinai ragino jaunuosius teologijos studentus ir dėstytojus rašyti istorinio Jėzaus klausimais. Norėjo, kad įsijungtų Šv. Rašto dėstytojai, kad prisidėtų prie jo svajotos monografijos apie Kristų. Suorganizavo Bostone Komitetą Lietuvos istorijai anglų kalba išleisti. 1982 metais paskelbė didelės apimties veikalą "Maistas ir ligos". P. Kaladės tyrimų sritis - vėžį sukeliantieji cheminiai priedai. Pastarieji 15-ka jo gyvenimo metų beveik išimtinai buvo pilni jo rūpesčio plėsti ir stiprinti Fatimos sąjūdžio akciją lietuvių tarpe. Jis su džiaugsmu sekė, kaip jo padovanotoji Marijos statula apkeliavo visą Šiaurės ir Pietų Amerikas. Jam, jau silpstant, jį pasiekė žinia apie komunizmo tvirtovės staigų sugriuvimą ir to pasekoje Lietuvos atgimimo sąjūdžio aktą - 1990 m. kovo 11-tosios deklaraciją. Dr. P. Kaladės sveikata silpnėjo, bet buvo pranešta džiugi žinia, kad popiežiui Jonui Pauliui II lankantis Lietuvoje, 1993 m. rudenį Šiluvoje jo padovanotoji statula, atnaujinta ir pagražinta, buvo dabartinio Popiežiaus apvainikuota ir atlieka naują uždavinį - keliauti po Lietuvos parapijas ir raginti pilnutiniam išsilaisvinimui.

K. V. Cukuras

Mirė architektas Antanas Varnas

Gruodžio 10 d. North Miami Beach, FL, po sunkios ligos mirė architektas Antanas Varnas, ilgą laiką gyvenęs New Yorke, kur aktyviai reiškėsi savo profesijoje bei politinėje - visuomeninėje veikloje. Vienu metu jis turėjo savo įstaigą Penktoje Ave., Manhattan, buvo laimėjęs vieną Jungtinių Tautų konkursą, vėliau dirbo federalinėse įstaigose New Yorke. Antanas Varnas buvo veiklus Demokratų partijos narys prie prez. John F. Kennedy ir vėlesnių Demokratų partijos prezidentų atstovaudama lietuvių Demokratų partijos sambūriui. Daugelį metų jis buvo New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku, ruošdavo Vasario 16-os minėjimus lietuvių visuomenei, o taip pat ir amerikiečiams, kaip pvz., New Yorko miesto mero rezidencijoje Gracie Mansion ir kt.

Mirusiojo gedi našlė Marija Varnienė ir giminaičiai.

-- **Seimas uždraudė tabako reklamą Lietuvoje.** "Respublika" tai pavadino finansiniu smūgiu spaudai. Tabako kontrolės įstatymą parengė Krikščionių demokratų frakcija. Konservatorių frakcijos seniūnas sakė, kad Tėvynės sąjunga pasisako prieš besaikį rūkymą bei alkoholio vartojimą, tačiau šiame įstatyme įtvirtintas reklamos draudimas yra nukreiptas prieš spaudą ir kitas visuomenės informavimo priemones. Konservatorių frakcija leido savo nariams "balsuoti pagal sąžinę". Krikščionims demokratams reikalaujant, buvo balsuojama vardiniu balsavimu. Kai kurie Seimo nariai prieš balsavimą išėjo iš salės. Seimo sprendimą turi patvirtinti Prezidentas.

AGEP

DARBININKAS

NEW YORKE

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. ..... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. ..... (718) 235-8386

Naujųjų Metų sutikimas rengiamas Kultūros Židinio didžiojoje salėje š. m. gruodžio 31 d., 8:30 val. vak. Bus karšti lietuviški patiekalai, šampanas, šokių muzika. Rengėjai: Kultūros Židinio vadovybė, NY Atletų klubas, LB apylinkė "Versmė" ir LB Queens apylinkė. *Žiūr. skelbimą šiame puslapyje.*

"Darbininko " 1996 metų kalendorius buvo išsiuntinėtas skaitytojams gruodžio mėn. 8 d. Kas norėtų užsisakyti daugiau kalendorių, prašomi kreiptis į "Darbininko" administraciją tel. 718 827-1351 darbo valandomis. Vieno kalendoriaus kaina 4 dol.

Fotomenininko Audriaus Naujokaičio fotografijų paroda sausio 2 - 27 dienomis bus eksponuojama Courthouse galerijoje, 32 2nd Ave, New York. Galerija atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio pagal susitarimą tel.: (212) 505-5181, o šeštadieniais nuo 12 iki 6 val.

Dėkojame

Antanas Antanaitis, Kings Park, NY, yra mūsų nuolatinis rėmėjas ir kasmet užmoka prenumeratą su 150 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame dosniam aukotojui ir už tokią pat didelę šiemetinę paramą mūsų spaudos išlaikymui.

Liūtas K. Jurskis, P.E., Fair Haven, NJ, šiemet prenumeratą apmokėjo su 100 dol. čekiu. Mielam mūsų spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Izidore Pazereckas, Woodhaven, NY, kaip kasmet, taip ir šiemet, parėmė "Darbininką", apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę pagalbą mūsų spaudai.

Dr. Jonas Bilėnas, Melville, NY, kasmet apmoka "Darbininko" prenumeratą su 100 dol. čekiu. Ir šiemet gavome iš jo tokį pat čekį. Už nuolatinę paramą mūsų spaudai nuoširdžiai dėkojame.

Br. Garunkštis, Rego Park, NY, atnaujindamas prenumeratą, užmokėjo dar už dvi kitas prenumeratas ir pridėjo didelę auką "Darbininkui", atsiųsdamas 150 dol. čekį. Nuolatiniam mūsų spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame

Jonas Andrulaitis, Brooklyn, NY, apmokėjo prenumeratą, atsiųsdamas 80 dol. čekį. Mielam "Darbininko" rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Sveikinu visus didžiojo New Yorko apylinkėse gyvenančius **Lietuvių Fondo narius** su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais ir linkiu sveikatos ir sėkmės gyvenime. Dėkoju visiems, kurie parėmė Lietuvių Fondą rudens vajaus proga. Jūsų pagalba įgalina LF ir toliau remti išeivijos kultūrinio gyvenimo veiklą. Visiems Ilgiausių Metų!

Lilė Milukienė,
Lietuvių Fondo atstovė NY

Lietuva siunčia sveikinimus Balfui, Balfas -- Lietuvai. Mūsų širdingus sveikinimus lydi visokeriopa pagalba, kad našlaičiai, seneliai, ligoniai, buv. partizanai, politiniai kaliniai, tremtiniai nešaltų žiemos šaltyje, nebadautų, būtų aprengti. Mūsų šventės bus laimingos, gražios ir prasmingos, jei padėsime nelaimingiesiems.

Algis ir Vida Jankauskai su savo šeima sveikina visus gimines, draugus, pažįstamus ir visus geros valios lietuvius šv. Kalėdų proga, linkėdami gausių Kūdikėlio Kristaus malonių! Tegul 1996 būna pilni meilės, vilties ir malonaus sugyvenimo!

Hermanas Perelšteinas, Long Island University ir Yeshiva University profesorius, 1996 m. sausio 2 d. vyksta į Lietuvą. Vilniuje, Mokytojų namuose, 1959 m. profesoriaus įkurtas berniukų ir jaunuolių choras "Ąžuoliukas" yra pelnęs tarptautinį pripažinimą. Profesorius yra išauklėjęs ne vieną garsių muzikantų (solistų, chorvedžių, dirigentų) kartą, puoselėjęs ir ugdęs Lietuvos chorvedybos mokyklą. Būsimos kelionės metu prof. H. Perelšteinas dalyvaus "Ąžuolų" - buvusių choro dalyvių - klubo įsteigime.

Kalėdų senelis dėka geradarių iš JAV atvyko su dovanėlėmis į Šv. Kalėdų šventę Pranciškonų labdaros valgykloje Kretingoje.

Skautų Kūčios

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais gruodžio 16 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje Kūčias surengė vyr. skaučių židinys "Vilija".

Didžioji Židinio salė buvo šventiškai išpuošta. Ant sienų kabėjo iš žalumynų nupintos pynės, kuriose mirgėjo šimtai įvairiaspalvių mažų elektros lempučių. Pynių tarpuose prikaišiota didesnių eglių šakelių, o siauruose salės languose tarp žalumynų spindėjo žvakutės. Scenos viduryje buvo pastatyta meniškai išpuošta Kalėdų eglutė. Papuošalus parūpino Giedrė Stankūnienė. Ant salėje išdėstytų apvalių stalų buvo padėta žalumynų puokštė, pastatyta žvakė, o ant baltos lėkštutės - kiekvienam Kūčių dalyviui po kalėdaitį.

Sklinda tyli kalėdinė muzika. Visų nuotaika pakili, šventiška, šeimyniška. Pasidalinę kalėdaitį, palinkėję vieni kitiems džiugių besiartinančių šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų, visi sugiedojo "Tyliąją naktį". Po to skautės sesės, šių Kūčių rengėjos: Lilė Milukienė, Ramutė Česnavičienė, Vida Jankauskienė, Giedrė Stankūnienė ir Aldona Marijošienė, aplankiusios kiekvieną stalą, uždegė žvakes. Prieš valgį vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, savo prasmingą, šiam vakarui pritaikytą žodį baigė kreipiniu į Aukščiausiąjį: "Galybių Dieve, palaimink čia mus visus ir tuos valgius, kuriuos iš Tavo malonės valgysime, per Kristų, mūsų Viešpatį".

Tuomet pagal stalus iš eilės Kūčių dalyviai artinosi prie didžiulio, eglių šakelėmis, konkorėžiais, meniškose žvakidėse skaisčiai šviečiančioms žvakėmis papuošto stalo, ant kurio buvo sudėti skaučių paruošti lietuviški tradiciniai Kūčių valgiai.

Pasistiprinę skaniais Kūčių valgiais, lituanistinės Maironio mokyklos mokiniai, paruošti mokyklos vedėjos Audrės Lukoševičiūtės, gražiai suvaidino vaizdelį "Snaigių pasaka". Vaizdelį atliekant, Žiemą, vietoje susirgusios mokinės Viktorijos Galkutės, vaidino I-mo skyriaus mokytoja Rūta Astrauskaitė, snaiges - Julie Jurgėla ir Sofija Razgaitytė, briedį - Ieva Kunca, kiškius - Tomas Dičpinigaitis, Marius Lukoševičius, Alexandra Spencer ir Andrius Spencer, voveraitę - Emilija Gaubaitė, vaikus - Beatričė Meškauskaitė, Victoria Spencer, Audrius Urvakis ir Adomas Varnas. Akordeonu grojo dr. Algis Pliūra. Susirinkusieji vaidintojus apdovanojo ilgais ir garsiais plojimais.

Po to priešais sceną susirinkę dr. Algis Pliūra, Algirdas Česnavičius, Ramutė Česnavičienė, Asta Butkutė, Vida Jankauskienė, Ona Osmolskienė ir Gabija Veličkaitė pradėjo giedoti kalėdines giesmes, o jiems pritarė ir visi Kūčių dalyviai.

LB NY apygardos Queens apylinkės valdybos pirmininkė Ramutė Česnavičienė vaidintojams, o ir juos gražiai paruošusiems, prie Kūčių parengimo prisidėjusiems ir visiems į Kūčias atsilankiusiems išreiškė padėką ir palinkėjo linksmų šv. Kalėdų bei laimingų Naujųjų Metų.

Dar kiek pabendravę ir pasikalbėję, Kūčių dalyviai, įkvėpti kalėdinės nuotaikos, skirstėsi į savąsias pastoges.

p. palys

□

Sniego pūga New Yorke ir visame Rytų pakraštyje siautė antradienį, gruodžio 19 d. Sniego prikrito nuo 7 iki 12 colių, dar daugiau jo gavo Connecticut ir New Jersey apylinkės. Nors judėjimas gatvėse buvo labai lėtas. "Darbininko" 22 d. kalėdinis numeris buvo laiku ekspedijuotas ir į paštą nuvežtas kaip visada - trečiadienį, gruodžio 20 d., 1 val. p.p. Jei kai kurie skaitytojai jį gavo kiek pavėluotai, tai dėl kalėdinių sveikinimų gausos pašte.

PINIGAI PERVEDAMI Į LIETUVĄ. Siuntiniai, maisto siuntiniai, **komercinės siuntos** laivu arba oru - **air cargo**. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. (312) 436-7772. CONNECTICUT valstijoje (203) 232-6600.

"VILTIES" siuntinių agentūros štabas praneša, kad sekantis konteineris su siuntiniais į Lietuvą bus išsiųstas gruodžio 29 d. Jūsų siuntiniai dar gali patekti į šį konteinerį, jeigu skambinsite mūsų atstovui New Yorke Algiui Jankauskui tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš Jūsų namų. Išsamius tvarkaraščius apie sekančių metų siuntinių paėmimo datas ir vietoves visi mūsų klientai gaus paštu.

Knygos - geriausios dovanos šventėms

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. Persiuntimas 1,50 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. 328 psl. Kaina 15 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knygą redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis.; 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant ir persiuntimą.

"Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Be šūvio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl., puikiai išleista. Spalvotas viršelis - A. Sutkuvienės. Kaina 17 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje" II. Autorius Vytautas Vaitiekūnas. Išleido "Į Laisvę" fondas 1994. Tai Vytauto Vaitiekūno raštų antrasis tomas. Redagavo Antanas Sabalis. Suskirstyta į 5 skyrius: Metinės politinės apžvalgos (1974, 1977, 1979, 1981 ir 1982 m.); Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpesčiai; Netolimos praeities vaizdai. 374 psl. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Daumantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvęs partizanų vadas, dalyvavęs įvairiuose žygiuose; aprašė 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net prasimuša į Vakarus, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasiruošia tolimesniam partizaniniam karui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žūva. Lietuviškai šios knygos išleistos kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštais viršeliais. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Kviečiame visus sutikti
NAUJUS METUS
Kultūros Židinyje - gražiai išpuoštoje didžiojoje salėje
1995 m. gruodžio 31 d.

8:30 val. vak. -- kokteiliai, po to karšta vakarienė
su skaniais lietuviškais valgiais, šampanu ir gaiviais gėrimais.
Muzikinę programą atliks ***Jūratė ir Arvydas Vilčinskai. Šokiams gros*** *Vilčinsko muzikos vienetas.*
Įėjimas - 40 dol. asmeniui, o kas rezervuos 10-ties asmenų stalą ir užmokės iki gruodžio 23 d. - 350 dol.
Užsakymus atskiroms vietoms ar stalams priima:
New Yorke: Kultūros Židinio raštinė - tel. (718) 235-8386
Vida ir Algis Jankauskai, tel. (718) 849-2260 (vakarais)
New Jersey: Julius Veblaitis, tel. (908) 687-4943.
Čekius rašyti: Lithuanian Athletic Club vardu.
Siųsti: 355 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Rengėjai:
Kultūros Židinio vadovybė, NY Atletų Klubas,
LB NY apylinkė "Versmė", LB Queens apylinkė

SKELBIMAI

Siūlo darbą

Reikalinga Socialinė darbuotoja (Social Worker). Pilnos savaitės darbas dvikalbėje institucijoje. Geras atlyginimas su puikiais priedais. Reikia turėti BSW ar MSW. Pageidautina patirtis su ligoniais (Nursing Home) ir pažinimas valdžios reikalavimų. Savo darbo patirties aprašymą siųsti: Administrator, Matulaitis Nursing Home, 10 Thurber Rd., Putnam, CT 06260. **(sk.)**

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. **(sk.)**

Paslaugos

Kerpu, šukuoju, darau cheminį ir pusmetinį sušukavimą. Teikiu konsultaciją dėl plaukų priežiūros. Kerpu plaukus vyrams, moterims ir vaikams. Pagal pageidavimą, galiu aptarnauti klientus jų namuose. Paslaugų kainos žemesnės už amerikietiškas. Dirbu visą dieną. Regina Savickaitė - Bork, 84-20 96th St., Woodhaven, NY 11421. Tel. (718) 805-3612. **(sk.)**

Parduoda

Puiki ir visuomet aktuali Kalėdinė dovana: 210 fotografijų dvikalbis albumas - "IŠEIVIAI iš LIETUVOS" už 13 dol. (su persiuntimu) gaunamas pas autorių K. Daugėlą, 58 Ministerial Road, Bedford, NH 03110. **(sk.)**

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki $130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį $130 rašyti "Lietuvos aido" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga! *Prenumerata vieniems metams - tik $30.*

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta "Darbininko" nr. 29, aukojo:

Mary Goraitė-Goras, Kearny, NJ. - mirusio Bronislovo Garnio ir jo giminių atminimui - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, artimiausios veiklos kalendorius

Gruodžio 29 d. - sausio 1 d. - Toronto, Canada, Ateitininkų kursai, Kanados Lietuvių jaunimo sąjungos dienos.

Sausio 20 d. - 29 d. - St. Petersburg, FL, Ekumeninės pamaldos, naujo vyskupo šventimai ir inauguracija.

Vasario 8 d. - 26 d. Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvių lankymas.

Kovo 6 d. - 29 d. - Gavėnios rekolekcijos Daytona Beach, Pampano Beach, Juno Beach, Miami lietuviams.

END